

Patentu valde

2025

PUBLISKAIS

PĀRSKATS

Rīga
2026

Saturs

PĀRSKATĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	4
PRIEKŠVārds	6
1. PAMATINFORMĀCIJA	8
1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS	8
1.2. FUNKCIJAS UN UZDEVUMI	9
1.3. DARBĪBAS STRATĒGIJA	10
1.4. PĀRSKATA GADA PRIORITĀTES	16
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI 2025. GADĀ	19
2.1. FINANŠU RESURSI	19
2.2. SNIEGTIE PAKALPOJUMI UN TENDENCES RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA REĢISTRĀCIJAS JOMĀ	20
2.3. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	39
2.4. KVALITĀTES UN RISKU VADĪBA	44
3. PERSONĀLS	45
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	47
4.1. KOMUNIKĀCIJA MEDIJOS	47
5. 2026. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	50
PĀRSKATĀ IZMANTOTO PUBLICITĀTES MATERIĀLU AUTORI:	53

Lietotie saīsinājumi

Bibliotēka	Patentu valdes bibliotēka
EK	Eiropas Komisija
EPO	Eiropas Patentu iestāde
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
EUIPN	Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma tīkls
EUIPO	Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs
ĢIN	Ģeogrāfiskās izcelsmes norāde
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
ISO	Starptautiskā Standartizācijas organizācija
IT	Informāciju tehnoloģijas
JAL	Biedrība "Junior Achievement Latvia"
KM	Kultūras ministrija
KVS	Kvalitātes vadības sistēma
LaIPA	Latvijas Izpildītāju un producentu apvienība
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
MK	Ministru kabinets

Lietotie saīsinājumi

MVU	Mazie un vidējie uzņēmumi
Nordic Baltic	Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbības darba grupas
Observatorija	Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrs
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
PAS	Papildu aizsardzības sertifikāts
PATLIB	Eiropas patentu informācijas centru tīkls
PCT	Patentu kooperācijas līgums (<i>Patent Cooperation Treaty</i>)
RĪAP	Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome
SMU	Skolēnu mācību uzņēmums
Stratēģija	Patentu valdes darbības stratēģija 2022. - 2026. gadam
TM	Tieslietu ministrija
TTO	Tehnoloģiju pārneses centrs
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VIRSYS	Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēma
VID	Valsts ieņēmumu dienests
WIPO	Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācija

Priekšvārds

Sveicināti Patentu valdes 2025. gada publiskā pārskata lasītāji!

Katra patenta, dizainparauga vai preču zīmes pamatā ir ideja, kas iegūst reālu vērtību tikai tad, kad tā kļūst par aizsargājamu, praktiski izmantojamu un komercializējamu risinājumu. Patentu valdes uzdevums ir nodrošināt stabilu, profesionālu un uzticamu vidi, kurā šos risinājumus iespējams efektīvi reģistrēt, aizsargāt un attīstīt. Mēs esam tilts starp radošo ieceru un tās ekonomisko potenciālu. Nacionālās intelektuālā īpašuma iestādes ir kļuvušas par aktīviem inovāciju ekosistēmas dalībniekiem, sniedzot būtisku atbalstu tehnoloģiju pārnesē, nevis tikai uzturot reģistrus.

2025. gads Patentu valdei bija īpašs – atzīmējām iestādes 105. darbības gadadienu. Šis gads iezīmējās ne tikai ar atskatu uz paveikto, bet arī ar būtiskiem sasniegumiem, kas stiprina Latvijas lomu starptautiskajā intelektuālā īpašuma sistēmā. Aizvadītajā gadā turpinājās pārliecinoša rūpnieciskā īpašuma pieteikumu pieauguma tendence, īpaši preču zīmju un patentu reģistrācijā. Tas ir skaidrs apliecinājums tam, ka Latvijas uzņēmēji un pētniecības institūcijas intelektuālo īpašumu aizvien biežāk aplūko kā stratēģisku aktīvu. Priecē arī mazo un vidējo uzņēmumu aktivitāte, izmantojot EUIPO piedāvātos atbalsta instrumentus un priekšizpētes pakalpojumus, tādējādi veidojot pārdomātu pieeju sava biznesa attīstībai.

Starptautiskajā līmenī 2025. gads bija intensīvas sadarbības un nozīmīgu iniciatīvu gads. WIPO 66. Ģenerālajā asamblejā augstu tika novērtēts Latvijā īstenotais darbs un sadarbība starp Baltijas valstīm intelektuālā īpašuma jomas stiprināšanā. Noslēdzās EK Strukturālo Reformu ģenerālsekretariāta finansēts un OECD Latvijas intelektuālā īpašuma sistēmas izvērtējums, kurā sniegtās rekomendācijas veidos pamatu turpmākai ekosistēmas pilnveidei. Tehnoloģiskās attīstības jomā Latvija veiksmīgi integrējās EPO Federatīvajā reģistrā, nodrošinot lietotājiem tūlītēju piekļuvi aktuālai informācijai par Eiropas patenta statusu mūsu valstī.

Ievērojamu starptautisku rezonansi radīja mūsu 105. gadadienas pasākumi, kuros Rīgā uzņēmām lielāko starptautisko intelektuālā īpašuma organizāciju – WIPO, EPO un EUIPO – vadītājus. Šis pasākums, kas pulcēja ne tikai lielāko starptautisko intelektuālā īpašuma organizāciju vadītājus, bet arī virkni Eiropas valstu nacionālo biroju vadītājus, apliecināja Latvijas profesionālo reputāciju un aktīvo iesaisti intelektuālā īpašuma sistēmas stiprināšanā.

Vienlaikus turpinām sistemātiski strādāt ar jaunajiem radošajiem prātiem. Aizvadītajā gadā sadarbībā ar WIPO Cēsu novadā organizējām pirmo reģionālo semināru Baltijas jauniešiem un pirmo skolēnu intelektuālā īpašuma hakatonu “Radošais Intelektuālis”, lai sekmētu izpratni par intelektuālo īpašumu un tā aizsardzību jau izglītības posmā.

2025. gadā Patentu valdei tika uzticēta jauna atbildības joma – amatniecības un rūpniecības ražojumu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrācija. Šis uzdevums sniedz līdz šim nebijušas iespējas Latvijas ražotājiem un amatniekiem stiprināt savu produktu atpazīstamību un aizsardzību Eiropā. Turpinājām arī sabiedrības izglītošanu ar ikgadējo pretviltojumu kampaņu, kur jo īpaši uzsvērām viltotu medikamentu radītos riskus.

Svarīgs stratēģiskais virziens bija iestādes IT sistēmu pilnveide, uzlabojot drošību, lietojamību un datu pieejamību. Šie uzlabojumi rada stabilu pamatu turpmākai pakalpojumu modernizācijai, vienkāršošanai un attīstībai, nodrošinot klientiem ērtāku un pieejamāku pakalpojumu saņemšanu.

2025. gada rudenī atgriezāmies pilnībā renovētajās un mūsdienīgi aprīkotajās telpās Citadeles ielā 6A. Šī vide nodrošina gan darbiniekiem ērtākus un funkcionālākus darba apstākļus, gan klientiem kvalitatīvāku apkalpošanas pieredzi.

Visi sasniegumi ir iespējami tikai pateicoties Patentu valdes komandai – profesionāļiem, kuri ar savu kompetenci un atbildības sajūtu ik dienu nodrošina mūsu iestādes augstos standartus. Aicinu iepazīties ar šo pārskatu, kas atspoguļo mūsu paveikto un skaidri iezīmē virzienus turpmākajai attīstībai.

direktors

Agris Batalauskis

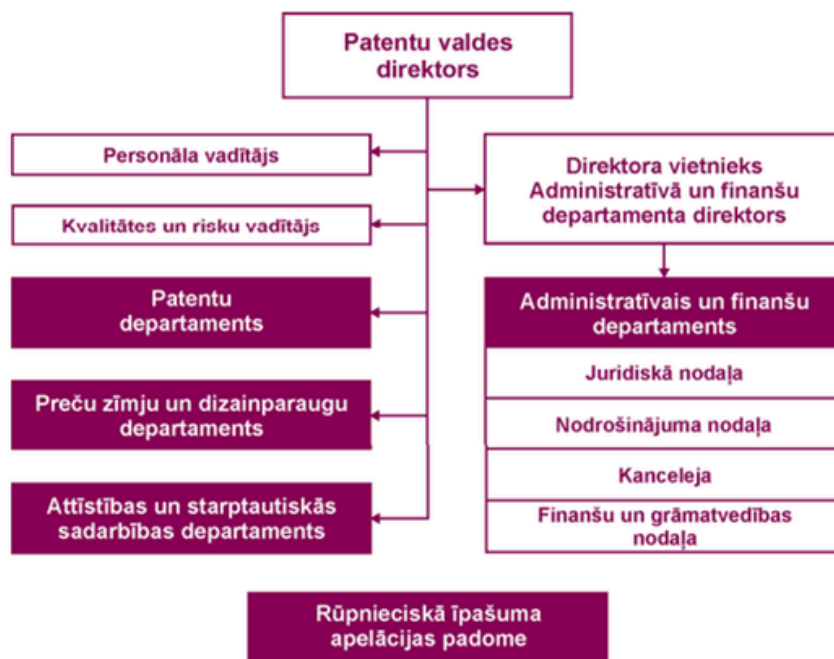
1. Pamatinformācija

1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS

Patentu valde ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas izveidota 1992. gadā un darbojas saskaņā ar Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumu, MK 2015. gada 15. decembra noteikumiem Nr. 720 "Patentu valdes nolikums", kā arī citiem normatīvajiem aktiem.

Patentu valdes darbu vada Patentu valdes direktors. Direktors nosaka Patentu valdes struktūru, katras struktūrvienības funkcijas un padotību.

Patentu valdes struktūrshēma

1.attēls

Patentu valdes direktora tiešā pakļautībā ir:

- direktora vietnieks/Administratīvā un finanšu departamenta direktors, kura tiešā pakļautībā ir Administratīvais un finanšu departaments;
- Patentu departaments;
- Preču zīmju un dizainparaugu departaments;
- Attīstības un starptautiskās sadarbības departaments;
- kvalitātes un risku vadītājs;
- personāla vadītājs.

1.2. FUNKCIJAS UN UZDEVUMI

Patentu valdes darbības mērķis ir īstenot valsts politiku rūpnieciskā īpašuma – īpaši izgudrojumu, preču zīmju, dizainparaugu, amatniecības un rūpniecības ražojumu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju – tiesiskās aizsardzības jomā.

Patentu valdei ir šādas funkcijas:

- reģistrēt rūpnieciskā īpašuma objektus – izgudrojumu patentus (ieskaitot PAS zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), preču zīmes, dizainparaugus un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas – un uzturēt attiecīgos reģistrus;
- veikt amatniecības un rūpniecības ražojumu ĢIN reģistrācijas procedūras valsts posma kompetentās iestādes funkcijas;
- sabiedrībā un valstī kopumā veicināt izpratni par intelektuālā īpašuma aizsardzību un stiprināt tā vērtību;
- īstenot Latvijai saistošos starptautiskajos līgumos paredzētās valsts rūpnieciskā īpašuma iestādes funkcijas;
- sniegt informācijas pakalpojumus intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā un veidot specializētu informācijas krājumu.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Patentu valde:

- pieņem un izskata juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju, kā arī amatniecības un rūpniecības ražojumu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu tiesiskajai aizsardzībai;
- uztur Patentu reģistru (kas ietver arī PAS zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), Preču zīmju reģistru, Dizainparaugu reģistru un Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju reģistru;
- sagatavo un publicē Patentu valdes oficiālo izdevumu;
- informē sabiedrību, organizē pasākumus un apmācības, lai veicinātu sabiedrības izpratni par priekšrocībām, ko nodrošina intelektuālā īpašuma aizsardzība;
- veic pasākumus intelektuālā īpašuma vērtības stiprināšanai;
- uztur un papildina rūpnieciskā īpašuma informācijas krājumu, apkopo informāciju un veido tiešsaistes un lokālos informācijas resursus;
- uztur un veido specializēto intelektuālā informācijas krājumu (Bibliotēka)
- organizē profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmenu un kārto to sarakstu;
- atbilstoši kompetencei nodrošina Latvijai saistošu starptautisko līgumu izpildi un pārstāv Latvijas Republiku starptautiskajās organizācijās un pasākumos;

- atbilstoši kompetencei nodrošina Latvijai saistošu starptautisko līgumu izpildi un pārstāv Latvijas Republiku starptautiskajās organizācijās un pasākumos;
- sniedz maksas pakalpojumus un veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus;
- nodrošina RĪAP organizatorisko un administratīvo darbību.

1.3. DARBĪBAS STRATĒGIJA

Patentu valde savu darbību īsteno saskaņā ar 2022. gadā apstiprināto Stratēģiju – vidēja termiņa plānošanas un vadības dokumentu, kurā izklāstīts stratēģiskais redzējums un noteikti iestādes galvenie mērķi un uzdevumi turpmākajam piecu gadu periodam. Stratēģijā ir definētas Patentu valdes attīstības prioritātes, darbības virzieni un to stratēģiskie mērķi, kā arī uzdevumi, sasniedzamie rezultāti un rezultatīvie rādītāji. Šo mērķu sasniegšanā iesaistās visi Patentu valdes nodarbinātie.

MISIJA

Patentu valdes misija ir būt atbalsta un kompetences centram rūpnieciskā īpašuma tiesību jomā – sniegt mūsdienīgus un ikvienam pieejamus pakalpojumus, nodrošināt iespēju aizsargāt jaunradītu intelektuālo īpašumu, īstenot nacionālo un starptautisko politiku, kā arī izglītēt sabiedrību intelektuālā īpašuma jomā, veidojot atbalstošu vidi inovāciju ieviešanai tautsaimniecībā.

VĪZIJA

Patentu valde ir inovatīva, sadarbībai atvērta un atpazīstama intelektuālā īpašuma iestāde Latvijā un pasaulē, kura piedalās uzņēmējdarbības vides veidošanā kā nozīmīgs dalībnieks uz zināšanām balstītai un inovāciju virzošai ekonomikai.

VĒRTĪBAS

Profesionalitāte

Motivētu darbinieku profesionalitāte ir viena no galvenajām iestādes vērtībām, kas ļauj pilnvērtīgi nodrošināt pakalpojumus atbilstoši nozares attīstības virzieniem un tendencēm, īstenot iestādes funkcijas un ar saliedētu komandas darbu sasniegt kopīgos mērķus.

Mūsu klienti

Katrs klients ir vērtība, kuram tiek veltīta īpaša attieksme un uzmanība. Esam apņēmušies regulāri izziņāt klientu vajadzības un attiecīgi pilnveidot savus pakalpojumus, lai kopīgi sasniegtu arvien labākus rezultātus.

Attīstība un inovācijas

Mēs ticamies izmantot jaunākās tehnoloģijas un inovācijas. Mēs nepārtraukti pārskatām, pilnveidojam un digitalizējam savus procesus, lai dinamiski un elastīgi pielāgotos pārmaiņām un izaicinājumiem.

Sadarbība

Mēs sasniedzam vairāk, sadarbojoties ar intelektuālo īpašumu saistītām organizācijām Latvijā un pasaulē.

1.tabula **Galvenie sasnieguma rādītāji Patentu valdes Stratēģijā.**

Darbības rezultāti :				
Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības		
		2021. (fakts)	2025. (fakts)	2026. (plānots)
1. Uzticami, pieejami un ērti lietojami dati rūpnieciskā īpašuma jomā.	1.1.Patentu valdes tīmekļvietnes apmeklējumu skaits (unikālo apmeklējumu skaits gadā)	178 365	571 342	↑ 290 000
	1.2.Datubāzu apmeklējumu skaits Patentu valdes tīmekļvietnē (unikālo apmeklējumu skaits gadā):			
	■ preču zīmju datubāzes	14 663	20 765	↑ 18 000
	■ izgudrojumu datubāzes	2 939	3 110	↑ 3 200
	■ dizainparaugu datubāzes	902	1 202	↑ 1 100
2. Nodrošināti efektīvi ar rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrāciju saistītie procesi	2.1. Patentu valdes elektroniski sniegto pakalpojumu skaits pret kopējo sniegto pakalpojumu skaitu, % .	76%	62%	↑ palielinās 80%

	2.2. Patentu valdes KVS atbilst starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām un KVS sertifikācijas un uzraudzības auditos netiek konstatētas neatbilstības (neatbilstību skaits KVS ārējā audita ziņojumā)	0	0	0
3. Paplašināts pieejamo pakalpojumu klāsts	3.1. Patentu valdes tīmekļvietnē pieejami alternatīvi strīdu risināšanas moduļi (skaits)	0	0	3
	3.2. Tiek nodrošinātas konsultācijas tiešsaistē	-	nodrošināts	nodrošināts
4. Apzinātas Patentu valdes klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti esošie pakalpojumi	4. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti rūpnieciskā īpašuma reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrās (pilnīgi un galvenokārt apmierināto klientu skaits pret aptaujāto klientu skaitu, %)	92%	aptauja netika veikta	↑ palielinās
5. Veikti sabiedrības informēšanas pasākumi	5. 1. Veikti sabiedrības informēšanas pasākumi (skaits gadā)	29 pasākumi	60 pasākumi	↑ palielinās

	5.2. Apmierinātība ar apmeklēto pasākumu kvalitāti (apmierināto apmeklētāju skaits pret aptaujāto skaitu, %)	92%	92,80%	saglabājas esošajā līmenī
6. Latvijas uzņēmēju izpratne par intelektuālo īpašumu	6. Latvijas uzņēmēji savas zināšanas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību vērtē kā ļoti labas, drīzāk labas vai vidējas (% no aptaujāto skaita)	28%	aptauja netika veikta	↑ palielinās
7. Bērni un jaunieši ir zinoši rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības jautājumos	7.1. Bērnu un jauniešu skaits pasākumos	2 670	2 442	saglabājas esošajā līmenī
	7.2. Bērni un jaunieši savas zināšanas par rūpniecisko īpašumu vērtē kā ļoti labas, drīzāk labas vai vidējas (% no aptaujāto skaita)	-	aptauja netika veikta	70%
8. Nodrošināta Patentu valdes nodarbināto iesaiste starptautisko organizāciju iniciatīvās	8.1. Patentu valde tiek pārstāvēta darba grupās vai pastāvīgajās komisijās WIPO, EPO, EUIPO, NORDIC BALTIC (skaits gadā)	36	71	↑ palielinās
	8.3. Aktīvi divpusējie līgumi un saprašanās memorandi ar nacionālajām patentu iestādēm (skaits)	0	4	5

9. Nodrošināta ilgtspējīga un profesionāla nodarbināto komanda	9. Nodarbināto mainība (% pret kopējo nodarbināto skaitu)	12%	21,20%	↓ samazinās
10. Uzlabota darba vide	10.1. Nodrošināta Patentu valdes ēkas (Citadeles ielā 6A (iepriekš-7/70)) renovācija un modernizācija	-	pabeigta renovācija un modernizācija	nodrošināta
	10.2. Nodrošināta darbavietu atrašanās vienā ēkā	-	nodrošināta Citadeles ielā 6A	nodrošināta
	10.3. Nodarbināto apmierinātība ar darba vidi pēc aptaujas rezultātiem, pieaugums	-	79% (Ļoti labi – 45% Labi – 34%)	70%

1.4. PĀRSKATA GADA PRIORITĀTES

2025. gadā TM darba plāna ietvaros tika īstenotas šādas Patentu valdes prioritātes:

- Veikti grozījumi Preču zīmju likumā un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumā un izstrādāti MK 2025. gada 25. novembra noteikumi Nr. 694 "Amatniecības un rūpniecības ražojumu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu reģistrācijas kārtība", lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. oktobra Regulas (ES) 2023/2411 par ĢIN aizsardzību un ar ko groza Regulas (ES) 2017/1001 un (ES) 2019/1753 prasību pārņemšanu, nosakot kārtību, kādā Patentu valde nacionālajā posmā izskata ĢIN reģistrācijas pieteikumus, iebildumu iesniegumus, anulēšanas iesniegumus, kā arī iesniegumus par grozījumu izdarīšanu ražojuma dokumentācijā, un kārtību kādā tiek veikta ražojuma atbilstības uzraudzība un kontrole;
- Izstrādāti un stājušies spēkā grozījumi MK 2015. gada 15. decembra noteikumos Nr. 723 "Patentu valdes maksas pakalpojumu cenrādis", nosakot maksas apmēru ar ĢIN saistītajiem pakalpojumiem.

Patentu valdes darba plāna prioritātes

Izmaiņas normatīvajos aktos

- Pilnveidots regulējums Preču zīmju likumā par preču zīmes pieteicēju/īpašnieku personas datu publisko pieejamību, precīzi definējot preču zīmju reģistrā publicējamās informācijas apjomu un paredzot iespēju ierobežot publisko pieejamību noteiktiem personas datiem, saskaņā ar grozījumiem izstrādājot arī atbilstošu tehnisko risinājumu Patentu valdes Rūpnieciskā īpašuma objektu datubāzē.
- Saskaņā ar Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 124. pantu un Brīvas pakalpojumu sniegšanas likuma 14. panta otro daļu 2025. gada 9. decembrī tika izdoti MK noteikumi Nr.736 "Profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena organizēšanas un saraksta kārtošanas noteikumi".
- Pārskata gadā Patentu valde sagatavoja un apstiprināja izmaiņas vairākos iekšējos normatīvajos aktos, kas nosaka darba procesus un iestādes darbības organizatorisko, administratīvo, personāla vadības un informācijas aprites kārtību.

Patentu valdes Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sistēmu un e-pakalpojumu uzlabojumi

- Notika darbs pie iestādes informācijas sistēmu migrācijas uz VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” datu centru, ko plānots pabeigt un attiecīgi 2026. gadā deaktivizēt Patentu valdes serveru infrastruktūru TM datu centrā.
- Sadarbībā ar EUIPO notika darbs pie Preču zīmju informācijas sistēmu attīstības un uzlabošanas projektiem, tai skaitā informācijas sistēmas administrēšanas rīka ieviešanas, standartizēto dokumentu izstrādes rīka ieviešanas un informācijas sistēmas versijas atjaunināšanas.
- Sadarbībā ar EUIPO noslēgusies Preču zīmju un dizainparaugu informācijas sistēmas jaunā Patentu valdes Lietotāju portāla (*Lietotāju portāls*) vajadzību un prasību analīze, kas ir pamatprasība sekmīgai *Lietotāju portāla* ieviešanai 2026. gadā.
- Sadarbībā ar EUIPO ieviesti uzlabojumi blokķēdes reģistrā, nodrošinot, ka starptautiskās preču zīmju datubāzē “TMview” ievietotie dati atspoguļo arī autentificētu informāciju par izsniegtajām reģistrācijas apliecībām.
- Pilnveidojot informācijas sistēmu publisko datu pieejamību, uzlabota Rūpnieciskā īpašuma objektu datubāzes funkcionalitāte.
- 2025. gadā Patentu valde uzsāka gatavošanos valsts pārvaldē īstenotajai centralizācijas reformai, kas paredz grāmatvedības un finanšu vadības procesu pakāpenisku pārcelšanu uz Vienoto pakalpojumu centru. Reforma paredz Patentu valdes grāmatvedības uzskaites integrēšanu Valsts kases Vienotā pakalpojuma centra centralizētā finanšu grāmatvedības un personāla lietvedības risinājumā, aizstājot līdz šim izmantotās TM pārziņā esošās sistēmas.

Sabiedrības izglītošana un izpratnes veicināšana par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību

- Gada laikā regulāri organizētas apmācības un semināri intelektuālā īpašuma profesionāļiem. Vairāk par apmācībām sadaļā “Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību”.
- Īstenota ikgadējā pretviltošanas kampaņa un pirmo reiziskolēniem organizēts konkurss hakatona formātā “Radošais intelektuālis”. Vairāk par šīm aktivitātēm sadaļā “Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību”.

- Sadarbībā ar WIPO, EUIPO un EPO organizēti sabiedrības izpratni veicinoši pasākumi un aktivitātes. Vairāk par šīm aktivitātēm sadaļās “Ieguldījums skolēnu un jauniešu izglītošanā” un “Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību”.
- Gada laikā Patentu valde iesaistījās sadarbības partneru organizētajos pasākumos (forumi, apbalvojumi, izstādes, diskusijas), lai informētu sabiedrību par intelektuālo īpašumu un tā aizsardzības nozīmīgumu. Vairāk par šīm aktivitātēm **sadaļā “Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību”**.
- Regulāri papildināts Bibliotēkas izdevumu krājums.

Finanšu resursi un darbības rezultāti 2025. gadā

2.1. FINANŠU RESURSI

Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 41. panta pirmo daļu un MK 2024.gada 1. novembrā rīkojumu Nr.893 "Par Patentu valdes 2025. gada budžeta apstiprināšanu" Patentu valdei 2025. gadā apstiprināti ieņēmumi 4 297 314 euro apmērā un izdevumi 5 532 095 euro apmērā.

Pārskata periodā iestādes kontos saņemti ieņēmumi 4 647 006 euro apmērā, ko veidoja ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi.

Pārskata periodā veikti izdevumi 4 893 761 euro apmērā:

- atalgojums, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas 2 075 674 euro apmērā;
- preces un pakalpojumi 1 183 076 euro apmērā;
- kapitālie izdevumi 54 133 euro apmērā;
- izdevumi starptautiskās sadarbības ietvaros 1 348 604 euro apmērā;
- uzturēšanas izdevumu transferti 232 274 euro apmērā.

2.tabula *Patentu valdei apstiprinātie finanšu līdzekļi 2025. gadā un to izlietojums 2024., 2025. gadā*

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2024. gadā (faktiskā izpilde) euro	2025. gadā	
			Gada plāns ar izmaiņām euro	Faktiskā izpilde euro
1.	Resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 462 900	4 297 314	4 647 006
1.1.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 462 900	4 297 314	4 647 006
2.	Izdevumi (kopā)	4 539 574	5 532 095	4 893 761
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	4 525 917	5 513 795	4 839 628

2.1.1.	Kārtējie izdevumi	2 904 928	4 042 095	3 258 750
2.1.2.	Kārtējie maksājumi ES budžetā un starptautiskā sadarbība	1 388 529	1 219 950	1 348 604
2.1.3.	Uzturēšanas izdevumu transferti	232 460	251 750	232 274
2.2.	Kapitālie izdevumi	13 657	18 300	54 133
3.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	76 674	-1 234 781	-246 755

2.2. SNIEGTIE PAKALPOJUMI

Patentu valde sniedz maksas pakalpojumus saskaņā ar cenrādi, kas apstiprināts ar MK 2015. gada 12. decembra noteikumiem Nr. 723 "Patentu valdes maksas pakalpojumu cenrādis" un 2025. gadā apstiprinātajiem grozījumiem cenrādī, nosakot maksas apmēru ar ĢIN saistītajiem pakalpojumiem.

RĪAP sniedz maksas pakalpojumus saskaņā ar cenrādi, kas apstiprināts ar MK 2015. gada 15. decembra noteikumiem Nr. 732 "Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes maksas pakalpojumu cenrādis".

Saskaņā ar MK apstiprināto Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas sagatavoto valsts plānošanas dokumentu "Pakalpojumu vides pilnveides plāns 2024. – 2027. gadam" Patentu valdē pārskata gadā turpinājās pakalpojumu pārvaldības politikas īstenošana atbilstoši Pakalpojumu pārvaldības reformai valstī, tostarp sagatavoti pakalpojumu pilnveides plāni un tie ievietoti lietvedības sistēmā.

Kopumā Patentu valdes pārstāvji gada laikā ir snieguši 3558 konsultācijas par intelektuālo īpašumu. No šī kopskaita 615 konsultācijas sniegtas klātienē, bet 2495 – pa tālruni. Vēl 448 konsultācijas sniegtas, izmantojot elektroniskos kanālus. Gada laikā no klientiem nav saņemtas sūdzības par pakalpojumu izpildes kavējumiem.

Patentu valdes uzturēto reģistru par preču zīmēm, dizainparaugiem, patentiem un PAS aktuālā informācija tiek atspoguļota Rūpnieciskā īpašuma datubāzēs, kas pieejamas jebkuram interesentam Patentu valdes tīmekļvietnes sadaļā "Datu bāzes". Datubāzē atspoguļotie dati ir publiski ticami.

Reģistru ierakstus un rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās ziņas, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju, publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā “Izgudrojumi, Preču Zīmes un Dizainparaugi”, kas iznāk reizi mēnesī. Šīs publikācijas pieejamas PDF formātā Patentu valdes tīmekļvietnes sadaļā **“Oficiālais izdevums”**.

Patentu valde neorganizēja visaptverošu klientu aptauju par sniegtajiem pakalpojumiem 2025. gadā, tomēr regulāri tiek veikti dažādi citi apmierinātības mērījumi. Iestāde veic apmierinātības mērījumus pēc pasākumiem, un vidējais apmierinātības rādītājs 2025. gadā bija 92,8%. Tāpat ir noskaidrota Bibliotēkas apmeklētāju apmierinātība ar sniegtajiem pakalpojumiem 2025. gadā – rādītājs bija 100%. Patentu valde regulāri noskaidro klientu apmierinātību par bezmaksas 30 minūšu konsultāciju pie profesionāla patentpilnvarnieka. Bezmaksas pakalpojumu pārskata gadā izmantoja 40 klienti, kas ir divas reizes vairāk nekā gadu iepriekš. Savukārt aptaujā par pakalpojuma kvalitāti atbildes sniedza 22 apmeklētāji. No aptaujas respondentiem 91 % ir pilnīgi un galvenokārt apmierināts ar saņemto pakalpojumu. Uzņēmēji ļoti novērtēja iespēju saņemt profesionālas un padziļinātas atbildes uz jautājumiem, kas viņiem palīdz pieņemt pārdomātus lēmumus.

Izgudrojumu patenti

Pozitīvas tendences 2025. gadā fiksētas patentu jomā. Kopumā Patentu valdē saņemti 118 nacionālo patentu pieteikumi, kas ir par 25% vairāk nekā 2024. gadā, kad tika saņemti 87 patentu pieteikumi. No tiem 111 pieteikumi iesniegti no Latvijas pieteicējiem, savukārt 7 pieteikumi – no pieteicējiem ar adresi ārvalstīs.

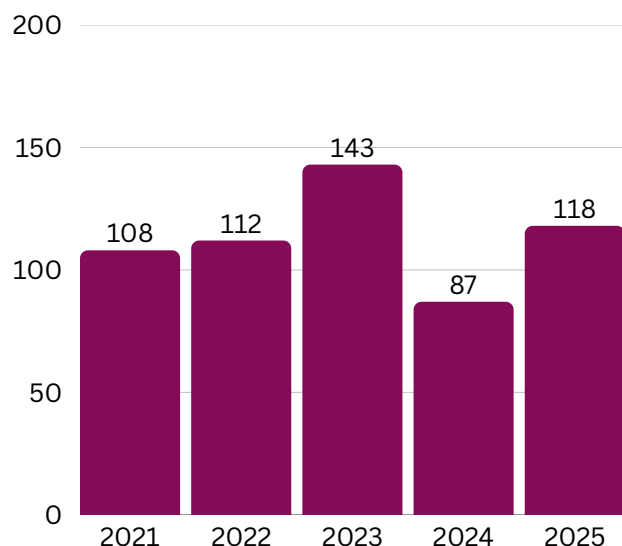
Iesniegto pieteikumu sadalījums pieteicēju kategorijās:

- no Latvijas augstskolām/institūtiem saņemti 26 pieteikumi, aktivitāte bijusi līdzīga kā 2024. gadā, kad augstskolas un pētniecības iestādes pieteica 28 patentus;
- samērā aktīvi radīto inovāciju aizsargāšanā turpina būt arī Latvijas uzņēmumi – kopumā 2025. gadā no uzņēmumiem saņemts 31 patenta pieteikums (2024. gadā – 26 pieteikumi);
- lai arī skaita ziņā aktīvākie patentu pieteicēji bijušas privātpersonas – no individuāliem pieteicējiem saņemti 54 patentu pieteikumi, jāņem vērā, ka daļa no individuālo pieteicēju pieteikumiem vēlāk tiek atsaukta vai noraidīta, jo neatbilst patenta pieteikuma formālajām prasībām.

Gada laikā piešķirti 95 nacionālie patenti, no kuriem 93 – Latvijas īpašniekiem, savukārt 2 – ārvalstu īpašniekiem. Visvairāk patentu 2025. gadā piešķirts augstākās izglītības iestādēm un institūtiem – 49 patenti. Latvijas uzņēmumiem piešķirti 32 patenti, kas ir būtisks pieaugums, jo 2024. gadā uzņēmumiem tika piešķirti 14 patenti. Savukārt privātpersonām 2025. gadā tika piešķirti 6 patenti.

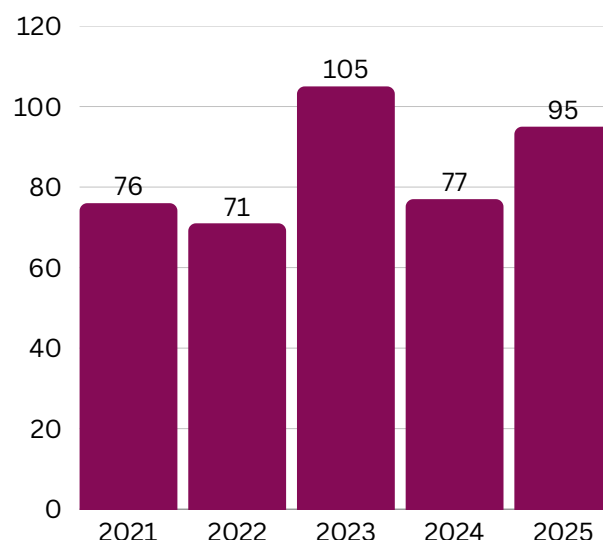
Atsevišķos gadījumos iegūtais patents ir kopīpašums un pieder vairākiem īpašniekiem vienlaikus, piemēram, Latvijas un ārvalstu institūtam vai augstskolai un uzņēmumam, kas apliecina, ka izgudrojumi top un tiek patentēti arī sadarbības projektu ietvaros.

**Nacionālo patentu pieteikumu skaits
2021.-2025. gads**

2. attēls

**Izsniegti patenti, pamatojoties uz
nacionālajiem pieteikumiem
2021.-2025. gads**

3. attēls

2025. gadā EPO piešķirto Eiropas patentu apstiprināšanai Latvijā tika saņemti 637 Eiropas patentu pretenziju tulkojumi, savukārt Patentu valdes oficiālajā izdevumā 2025. gadā publicēta informācija par 741 Latvijā apstiprinātu/attiecinātu Eiropas patentu.

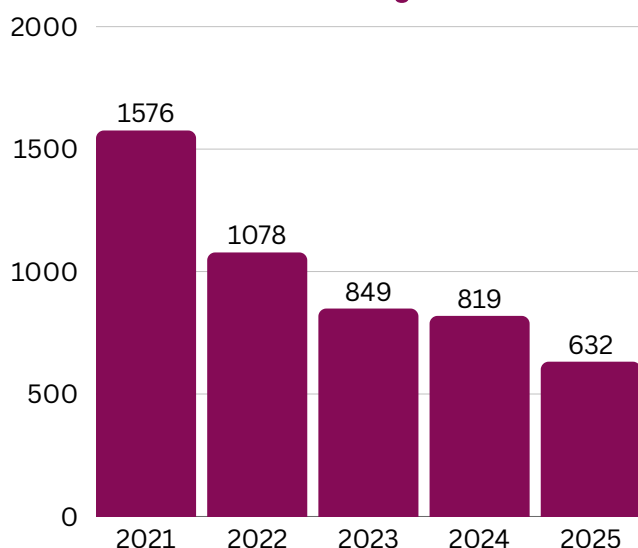
2025. gadā saņemti 37 PAS pieteikumi un piešķirti 27 PAS.

Noslēdzot 2025. gadu, Latvijā spēkā bija 454 nacionālie (Latvijas) patenti un 9249 Eiropas patenti. Jāņem vērā, ka Latvijā spēkā ir arī Eiropas patenti, kuriem reģistrēts vienota spēka statuss (t.s. vienota spēka Eiropas patenti), atbilstoši Eiropas Patentu iestādes datiem līdz 2026. gada sākumam vienota spēka statuss reģistrēts 77 336 Eiropas patentiem, attiecīgi tie visi ir spēkā Latvijas teritorijā.

Attiecībā uz Patentu reģistru 2025. gadā tika reģistrētas 132 patenta īpašnieka maiņas un 11 PAS īpašnieku maiņas. Izmaiņas personas datus tika reģistrētas 128 patentiem un 17 papildu aizsardzības sertifikātiem, kā arī reģistrā tika veikta atzīme par 2 licenču līgumiem.

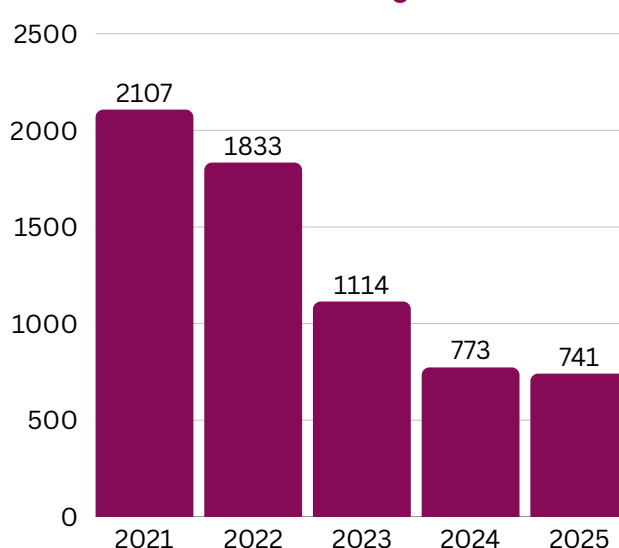
Pārskata gadā tika turpināts projekts, kas nodrošina nacionālā patenta pieteicējiem iespēju bez maksas saņemt EPO veiktu patentmeklējumu un eksperta atzinumu par attiecīgā izgudrojuma patentspēju, kā arī atbalstu starptautiskā patenta pieteikuma iesniegšanai PCT ietvaros. 2025. gadā pieprasīti 67 patentmeklējumi un saņemti 45 patentmeklējuma ziņojumi un rakstiskie atzinumi. Tāpat 2025. gadā Patentu valdē kā saņēmējstādē iesniegti 25 starptautiskie patenta pieteikumi, kas ir būtisks pieaugums salīdzinājumā ar 2024. gadā iesniegtajiem 17 PCT pieteikumiem.

**Apstiprināšanai Latvijā pieteikto
Eiropas patenta skaits
2021.-2025. gads**

4. attēls

**Latvijā apstiprināto Eiropas patenta
publikāciju skaits
2021.-2025. gads**

5. attēls

Patentu departaments 2025. gadā turpināja iesaistīties Eiropas Savienības Tiesas (EST) lietā C-456/24 (“Halozyme Inc.” pret Čehijas Rūpnieciskā īpašuma birojs). Pēc 2024. gadā sniegtajiem rakstiskajiem apsvērumiem 2025. gadā Patentu departaments gatavoja atbildes uz EST papildjautājumiem minētajā lietā. Rezultātā kopā ar TM EST departamenta pārstāvjiem tika sagatavots runas projekts Latvijas Republikas viedoklim minētajā lietā, kas tika pausts 2025. gada 29. oktobra mutvārdu tiesas sēdē Luksemburgā, piedaloties arī Patentu departamenta pārstāvim.

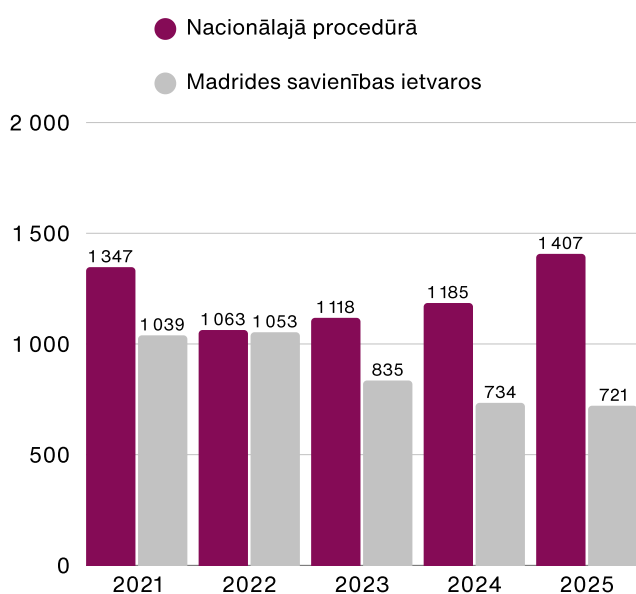
Tāpat Patentu departaments pārskata gadā sagatavoja divus rakstiskus atzinumus Rīgas pilsētas tiesai civillietās Nr. 77990922 (SIA “VIATRIS” prasībā pret BIOGEN MA Inc.) un Nr. 771093324 (“Bayer Intellectual Property GmbH” pret “STADA Arzneimittel Aktiengesellschaft”) par Eiropas patenta EP 2653873 un EP 1845961 atbilstību novitātes un izgudrojuma līmeņa nosacījumiem. 2025. gada laikā Patentu departamenta pārstāvji ir piedalījušies visās tiesas sēdēs, kas saistītas ar iepriekš minētajām civillietām.

Preču zīmes

Nacionālās procedūras ietvaros 2025. gadā saņemti 1 407 preču zīmju reģistrācijas pieteikumi, kas ir par 18% vairāk nekā 2024. gadā, kad tika saņemti 1 185 pieteikumi. Attiecīgi reģistrētas ir 1 106 preču zīmes, kas ir par 14% vairāk nekā gadu iepriekš.

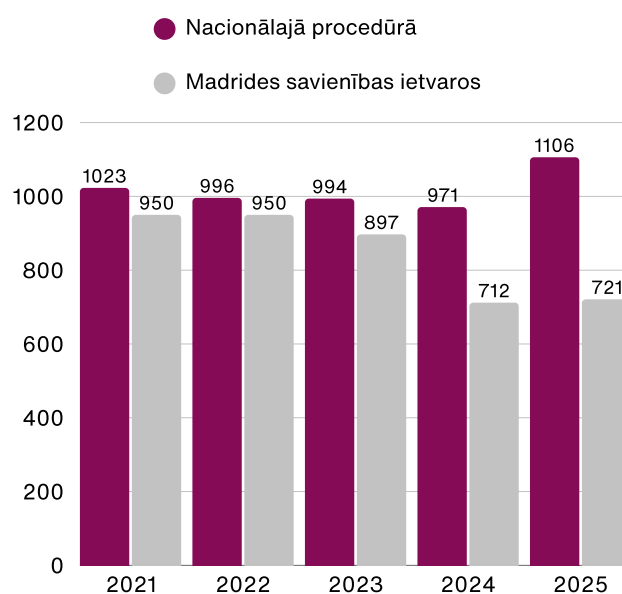
Populārākās 2025. gadā bija figurālās preču zīmes – 56% no visiem pieteikumiem, kam seko vārdiskās preču zīmes (par 43% vairāk, nekā gadu iepriekš). Vēl 14 pieteikumi bijuši telpiskajām un viens – krāsu preču zīmju reģistrācijai.

**Preču zīmju pieteikumu skaits
2021. - 2025. gads**

6. attēls

**Reģistrēto preču zīmju skaits
2021. - 2025. gads**

7. attēls

Patentu departaments 2025. gadā turpināja iesaistīties Eiropas Savienības Tiesas (EST) lietā C-Visvairāk preču zīmju reģistrācijas pieteikumu iesniegti attiecībā uz šādām preču un pakalpojumu Nicas klasifikācijas klasēm:¹

- 403 pieteikumos ietverta 35. klase, kas galvenokārt aptver pakalpojumus, kas saistīti ar komercuzņēmumu un rūpniecības uzņēmumu darījumu vadīšanu, saimniecisko darbību, organizēšanu un pārvaldīšanu, kā arī reklāmas, mārketinga un atpazīšanas veicināšanas pakalpojumus;
- 305 pieteikumos ietverta 41. klase, kas galvenokārt aptver izglītības un apmācības pakalpojumus, kā arī izklaides pakalpojumus un sporta un kultūras pasākumu rīkošanu;

¹ Nicas klasifikācija – sistēma preču un pakalpojumu klasificēšanai Eiropas Savienības preču zīmju pieteikumiem. Pēc Nicas klasifikācijas precēm piešķir no 1. klases līdz 34. klasei, pakalpojumiem – no 35. klases līdz 45. klasei. Katrai klasei ir klases virsraksts, kas sniedz vispārēju informāciju par attiecīgajām precēm un pakalpojumiem.

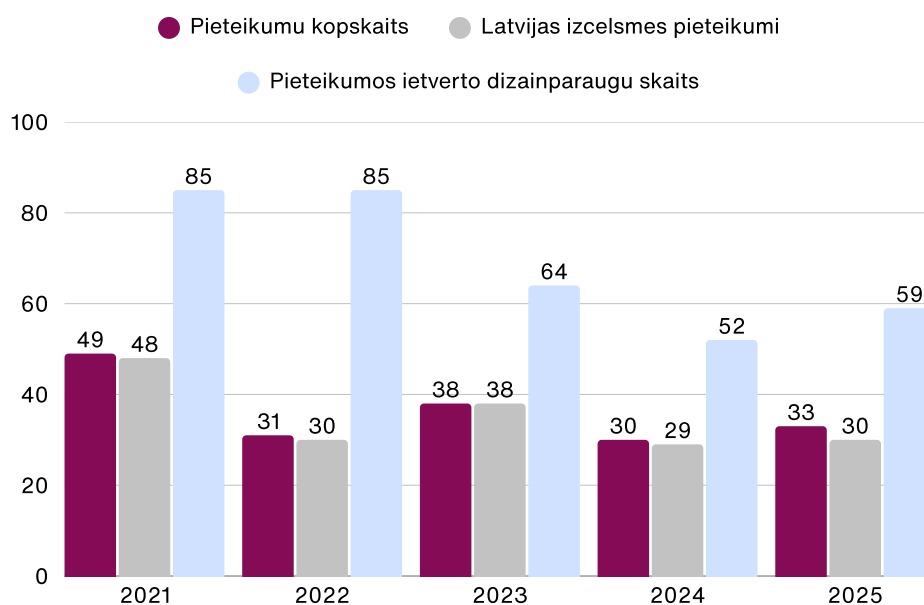
- 142 pieteikumos ietverta 43. klase, kas galvenokārt aptver pakalpojumus, kurus sniedz saistībā ar ēdienu un dzērienu sagatavošanu tūlītējam patēriņam, kā arī pakalpojumus īslaicīgās uzturēšanās nodrošināšanai;
- 125 pieteikumos ietverta 30. klase, kas galvenokārt aptver augu izcelsmes pārtikas produktus, kas nav augļi vai dārzeņi un kas ir gatavi lietošanai vai konservēti, kā arī palīgvielas, kuras paredzētas pārtikas produktu garšas uzlabošanai;
- 123 pieteikumos ietverta 36. klase, kas galvenokārt aptver pakalpojumus, kas saistīti ar banku darbību un citām finanšu transakcijām, finansiālas novērtēšanas pakalpojumus, kā arī pakalpojumus apdrošināšanas un nekustamā īpašuma jomā.

Dizainparaugi

Pieteikumu un reģistrāciju pieaugums 2025. gadā turpinājies arī dizainparaugu jomā. Pārskata gadā saņemti 33 pieteikumi par kopumā 59 dizainparaugiem – pieteikumu skaits palielinājies par 9%, savukārt pieteikumos ietverto dizainparaugu skaits palielinājies par 11%.

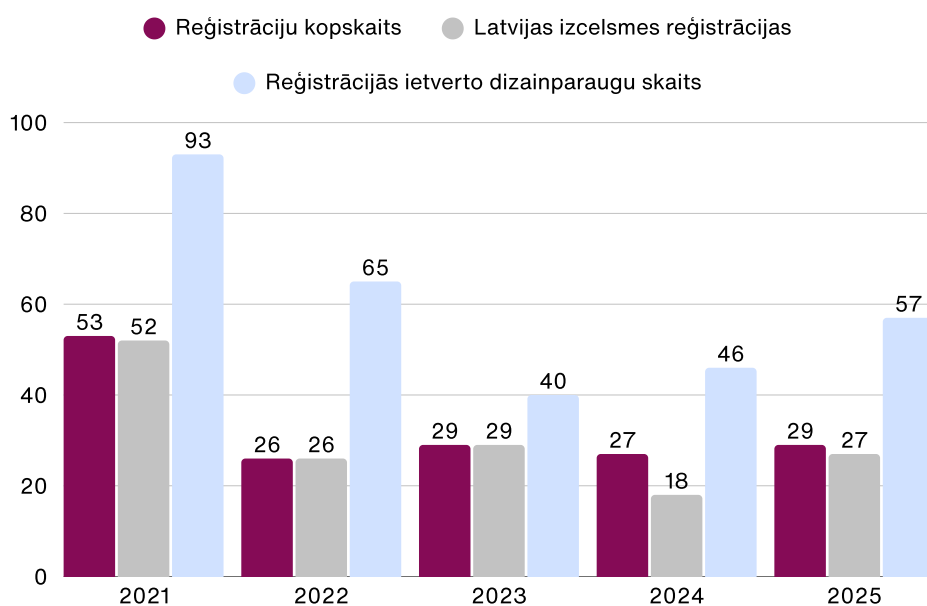
Kopējais dizainparaugu reģistrāciju skaits 2025. gadā bija 29 (+4% salīdzinājumā ar 2024. gadu), bet reģistrācijās ietverto dizainparaugu skaits – 57 (+23% salīdzinājumā ar 2024. gadu).

Dizainparaugu pieteikumu skaits 2021. - 2025. gads

8. attēls

Dizainparaugu reģistrāciju skaits 2021. - 2025. gads

9. attēls

Dizainparaugu jomā visvairāk pieteikumu iesniegts šādās Lokarno² starptautiskās dizainparaugu klasifikācijas klasēs:

- mēbeles (9 pieteikumi),
- grafiski simboli un logo (8 pieteikumi),
- spēles, rotaļlietas, teltis un sporta preces (5 pieteikumi),
- pulksteņi un citi mērinstrumenti, kontroles un signalizācijas aparāti (2 pieteikumi).

Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes

No 2025. gada 1. decembra visā ES spēkā stājas jaunā ĢIN aizsardzības sistēma amatniecības un rūpniecības ražojumiem. Latvijā kompetentā iestāde, kas pieņem pieteikumus izskatīšanai, lai tos tālāk nodotu ĢIN reģistrācijai EUIPO, ir Patentu valde. Patentu valdes sniegtie pakalpojumi šajā jomā ir:

- ģeogrāfiskās izcelsmes norādes reģistrācijas pieteikuma iesniegšana;
- atkārtotas pašdeklarācijas iesniegšana un sertifikāta atjaunošana;
- iebilduma iesniegšana pret reģistrāciju;
- grozījumu veikšana ražojuma specifikācijā vai vienotajā dokumentā;
- anulēšanas iesnieguma iesniegšana.

² Dizainparaugu starptautiskā klasifikācija, kas iedibināta ar Lokarno nolīgumu par dizainparaugu starptautiskās klasifikācijas izveidošanu.

Pārskata gadā Patentu valdes eksperti uzsāka konsultācijas ar amatniekiem par iespējām reģistrēt ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, kā arī tika organizētas tikšanās, lai informētu par jauno sistēmu. 2025. gada 12. jūnijā Mālpilī, biedrības “Latvijas Lauku forums” rīkotā 7. Latvijas lauku kopienu parlamenta ietvaros, norisinājās ekspertu diskusija un darba grupas. Diskusijā piedalījās Patentu valdes direktors Agris Batalauskis un EUIPO Sadarbības un partnerības departamenta direktors Sandris Laganovskis.

Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību

Lai veicinātu rūpnieciskā īpašuma reģistrāciju, būtiska ir sabiedrības izpratnes veidošana, kāpēc intelektuālais īpašums ir nozīmīgs rīks uzņēmējdarbībā un kāpēc to ir svarīgi aizsargāt. Tāpat vienlaikus ir nepieciešams skaidrot, kāpēc ir nepieciešams ievērot intelektuālā īpašuma tiesības. Šim nolūkam viena no Patentu valdes būtiskākajām funkcijām ir izpratnes veidošana par intelektuālā īpašuma aizsardzību.

Sabiedrības izpratnes veicināšanu Patentu valdē īsteno Attīstības un starptautiskās sadarbības departaments, iesaistot citas struktūrvienības, kā arī sadarbojoties ar citām valsts iestādēm, nacionāla un starptautiska mēroga organizācijām.

Pārskata gadā Patentu valde organizēja vai iesaistījās vairāk nekā 60 pasākumos, kuru laikā lekciju, konsultāciju un citu aktivitāšu veidā informēja par intelektuālā īpašuma nozīmīgumu, tā reģistrācijas un aizsardzības iespējām, kā arī skaidroja, kāpēc ir jāievēro citu tiesības uz viņu intelektuālo īpašumu. Neatņemama ārējās komunikācijas sastāvdaļa ir informēšana par viltojumu bīstamību un negatīvo ietekmi uz dažādām nozarēm. Pasākumus, lekcijas un citas aktivitātes, kurās bija iesaistīta Patentu valde, apmeklēja dažādas sabiedrības grupas: MVU, studenti, skolēni, pedagogi, zinātnieki, profesionālie patentpilnvarnieki, tiesneši, muitas darbinieki, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu pārstāvji, SMU dalībnieki, radošo industriju pārstāvji un citi interesenti. Kopējais apmeklētāju skaits pasākumos 2025. gadā bija 9283, savukārt vidējais apmierinātības rādītājs par pasākumiem bija 92,8%.

Viens no ievērojamākajiem Patentu valdes rīkotajiem pasākumiem 2025. gadā bija iestādes 105 gadu jubilejai veltītā starptautiskā konference par intelektuālā īpašuma sistēmas attīstības tendencēm “Intelektuālais īpašums kā inovāciju un izaugsmes katalizators: savienojot pētniecību, tehnoloģijas un MVU”. Konferencē augsta līmeņa eksperti, politikas veidotāji un industrijas pārstāvji diskutēja par intelektuālā īpašuma attīstību un intelektuālo īpašumu kā atbalstu inovācijai un izaugsmei. Lai piedalītos konferencē, Rīgā ieradās visu trīs lielāko starptautisko intelektuālā īpašuma organizāciju vadītāji – WIPO ģenerāldirektors Daren Tang, EUIPO izpilddirektors João Negrão un EPO prezidents António Campinos, kā arī nacionālo intelektuālā īpašuma iestāžu vadītāji no citām Eiropas valstīm.

Pasākums bija veidots kā trīs diskusijas: “Intelektuālā īpašuma izmantošana inovācijām un izaugsmei: Uzsvars uz sadarbību, tehnoloģiju pārnesi un MVU”, “Patentējamības iespējas jaunajās tehnoloģijās: izaicinājumi, stratēģijas un iespējas” un “Tehnoloģiju pārnese un komercializācija – tiltu veidošana starp pētniecību un industriju”. Runātāji dalījās pieredzē un sniedza praktiskus ieteikumus, kā mazināt plaisu starp pētniecības iestādēm un privāto sektoru.

10.attēls

2025. gada 16. jūnijā, atzīmējot Pasaules pretviltojumu dienu, iepirkšanās centrā “Galerija centrs” tika atklāta Patentu valdes ikgadējā sabiedrības informēšanas kampaņa “Esi oriģināls – viltojums maksā dzīvību”. Kampaņas aktivitātes 2025. gadā tika fokusētas uz to, lai informētu sabiedrību par viltotu medikamentu izplatības draudiem un radīto kaitējumu. Kampaņas atklāšanas pasākumā klātesošie varēja apskatīt viltojumu paraugus, no ekspertu diskusijas uzzināt par viltojumu un jo īpaši viltotu medikamentu un uztura bagātinātāju potenciāli bīstamo ietekmi, kā arī fitnesa treneres vadībā iemācīties vingrinājumus, kas noder, lai atslābinātu muskuļus darba dienas laikā.

Uzzini vairāk:
lrpv.gov.lv
viltotarealitate.lv

11.attēls

Lai veicinātu sabiedrības zināšanas un izpratni par intelektuālo īpašumu un lai tas sasniegtu pēc iespējas vairāk mērķauditorijas, Patentu valde 2025. gadā īstenoja sadarbību ar JAL, Latvijas Dizaina centru, Latvijas Dizaineru savienību, Latvijas Profesionālo patentpilnvarnieku asociāciju, LalPA, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, BT1 izstāžu centru, Latvijas Tehnoloģisko centru, Zemgales reģiona Kompetenču attīstības centru, Rīgas apkaimju biedrību, Latvijas Lauku forumu, Latvijas izglītības iestādēm, pašvaldībām, Kuldīgas Digitālo inovāciju centru un citām iestādēm un organizācijām. Nozīmīga sadarbība bija arī ar valsts iestādēm – TM, VID Muitas pārvaldi, Augstāko tiesu, Ģenerālprokuratūru, KM, Patērētāju tiesību aizsardzības centru, EM, Veselības inspekciju, Latvijas Nacionālo kultūras mantojuma centru, LIAA un citām.

Efektīvs informēšanas rīks ir video, tāpēc ik gadu Patentu valde sagatavo informatīvos video par intelektuālā īpašuma reģistrēšanas priekšrocībām. Tāpēc 2025. gadā tika sagatavoti divi video par uzņēmēju pieredzi saistībā ar preču zīmes reģistrāciju un tās priekšrocībām - basketbola klubu “Rīgas Zeļļi” un mūzikas grupu “Sudden Lights”. Vēl viens video tika sagatavots par uzņēmuma “Light Guide Optics International” pieredzi un darbību inovāciju jomā. Tāpat sadarbībā ar LalPA tika veidots video mūzikas nozares apbalvojuma “GAMMA” ietvaros, kur Patentu valde virzīja pretendentu apbalvojumam “Gada inovācija mūzikas tehnoloģijās” – šis video vēstīja par uzņēmuma “Sonarworks” sasniegumiem mūzikas tehnoloģiju jomā ārpus Latvijas, kur tas noticis tieši pateicoties reģistrētam intelektuālajam īpašumam.

Dalība pasākumos

Arī 2025. gadā Patentu valde turpināja aktīvi piedalīties dažādos trešo pušu organizētos pasākumos. Visa gada garumā Patentu valde ar savu stendu piedalījās un konsultācijas sniedza sešās izstādēs: “Riga Food”, “Tech Industry”, “Riga Furniture & Interior”, “Riga COMM”, “Baltic Beauty”, kā arī “Minox Latgale” Start-up festivāla ietvaros. Izstādēs Patentu valdi pārstāvēja Attīstības un starptautiskās sadarbības departamenta, Patentu departamenta un Preču zīmju un dizainparaugu departamenta eksperti.

Sadarbības ar LalPA ietvaros Patentu valde tika pārstāvēta pirmajā Gada mūdienu mūzikas apbalvojuma ceremonijā “GAMMA”, kur Patentu valdes direktors pasniedza apbalvojumu kategorijā “Gada inovācija mūzikas tehnoloģijās”. Šo apbalvojumu saņēma Patentu valdes virzīts pretendents – uzņēmums “Sonarworks”, kas ir reģistrējis savu intelektuālo īpašumu un ar saviem produktiem guvis atpazīstamību visā pasaulē.

12.attēls

Apbalvojuma ceremoniju klātienē Xiaomi Arēnā skatījās aptuveni 2 500 cilvēku, savukārt ceremonijas pārraidi TV3 kanālā – 208 000 cilvēku. Tāpat sadarbībā ar LaIPA Patentu valdes pārstāvji piedalījās divos “GAMMA Akadēmija” podkāstos par intelektuālo īpašumu un tā aizsardzības priekšrocībām.

Pārskata gadā Patentu valde turpināja sadarbību arī ar Latvijas Dizaina centru, iesaistoties Latvijas Dizaina gada balvas pretendentu vērtēšanā un laureātu noteikšanā, kā arī pasniedza Patentu valdes Speciālo balvu apbalvošanas ceremonijā 5. jūnijā. To saņēma “Onlyonly studio” radītais zvilnis “Daydreamer”. Balva ietver konsultatīvu atbalstu veiksmīgākai sava radītā dizaina un uzņēmuma intelektuālā īpašuma aizsargāšanai. Ar Speciālo balvu Patentu valde vēlas veicināt dizaina profesionāļu izpratni par intelektuālā īpašuma aizsardzību, kā arī stiprināt Latvijas dizaina nozares ilgtspējīgu attīstību. Tāpat balvas mērķis ir paplašināt dizaina izmantošanu uzņēmējdarbībā un publiskajā sektorā, stiprinot abu jomu sadarbību un sekmējot labāko risinājumu komercializāciju.

13.attēls

Patentu valde otro gadu pēc kārtas iesaistījās LIAA organizētajā Eksporta un inovācijas balvas pretendentu vērtēšanā. Klātienes vizīšu laikā žūrijas komisija, kuras sastāvā bija arī Patentu valdes pārstāvji, iepazinās ar pretendentu darbības jomu, radītajām inovācijām, tostarp intelektuālā īpašuma aizsardzību.

Jau otro reizi Patentu valde piedalījās lielākajā sarunu festivālā Latvijā “Lampa”, kas ik vasaru notiek Cēsīs. Kopā ar LaIPA tika organizēta diskusija “Vai intelektuālais īpašums IR vērtība”, kur kopā ar intelektuālā īpašuma ekspertiem un grafiti mākslinieku Kiwie tika rastas atbildes uz jautājumiem, kā radošums un inovācijas veido mūsu ekonomikas un kultūras dzīves pamatu un cik būtiska ir intelektuālā īpašuma aizsardzība un cieņa pret citu radīto darbu.

14.attēls

leguldījums skolēnu un jauniešu izglītošanā

Sabiedrības izpratnes veicināšanā par intelektuālā īpašuma nozīmi un nepieciešamību to aizsargāt būtiska ir šīs apziņas un attieksmes veidošana jau agrīnā vecumā, kad cilvēkam vēl tikai veidojas priekšstati un izpratne par dažādām vērtībām. Tāpēc viens no Patentu valdes mērķiem un uzdevumiem ir darbs ar bērniem un jauniešiem, lai jau no pirmajiem skolas gadiem viegli uztveramā un aizraujošā veidā informētu par intelektuālo īpašumu, jo īpaši rūpniecisko īpašumu. Galvenās tēmas ir – tā aizsardzība, cieņa pret citu radīto intelektuālo īpašumu, viltojumu bīstamība un intelektuālā īpašuma reģistrācijas priekšrocības, kas jo īpaši svarīgi būtu skolēniem un jauniešiem, kuri dienās plāno izveidot savu uzņēmējdarbību.

Arī 2025. gadā Patentu valde turpināja sadarbību ar JAL, iesaistoties organizācijas dažādās aktivitātes, kas ir vērstas uz skolēnu un jauniešu sagatavošanu un atbalstīšanu uzņēmējdarbības jomā. Pasākumos “Cits Bazārs”, “Jauno uzņēmēju dienas”, “Jauno uzņēmēju skola”, “Uzdrikties uzvarēt” un “Izaugsmes kods” Patentu valdes pārstāvji konsultēja, kā arī informēja par intelektuālā īpašuma reģistrāciju un aizsardzību un citiem jautājumiem, kas saistīti ar intelektuālo īpašumu. Viens no plašāk apmeklētākajiem pasākumiem ir SMU gadatirgus “Cits Bazārs”, kur Patentu valde ir pārstāvēta ne tikai ar stendu, bet arī ar daļību SMU vērtēšanas žūrijā, pasniedzot apbalvojumus kategorijā “Uz zināšanām balstīta SMU prece vai pakalpojums” gan pamatskolas, gan vidusskolas grupā.

15.attēls

Kopumā Patentu valde 2025. gadā iesaistījās deviņās JAL organizētajās aktivitātēs, stiprinot skolēnu un jauniešu izpratni par intelektuālo īpašumu, kā arī vērtējot vairāk nekā 270 SMU ieguldījumu inovācijās.

Aizvadītajā gadā Patentu valdes pārstāvji novadīja kopumā 16 lekcijas skolu un augstākās izglītības iestāžu audzēkņiem. To saturs bija par intelektuālo īpašumu kopumā, par tā aizsardzību, zīmola un domēna aizsardzību, kā arī viltojumiem. Patentu valde novembrī pirmo reizi piedalījās Rīgas valstspilsētas organizētajā erudīcijas konkursā skolu jauniešiem “Rīga Puzzle Day”, kur skolu komandas visas dienas garumā risināja dažādus erudīcijas uzdevumus. Šajā pasākumā Patentu valdes stendā jauniešiem un viņu skolotājiem bija iespēja uzzināt par intelektuālā īpašuma aizsardzību, kā arī klātienē apskatīt viltotas preces un mēģināt saskatīt atšķirību no oriģinālām precēm.

Jau otro gadu Patentu valde piedalījās jauniešu festivālā “Kopums”, kas 16.–17. augustā notika Liepājā reizē ar ielu festivālu “MAD Liepāja”. Festivāla laikā Patentu valde dalībniekiem piedāvāja iespēju piedalīties tematiskajās spēlēs un konkursos, kā arī apskatīt viltojumu paraugus un saņemt praktisku informāciju par autortiesību, preču zīmju, dizainparaugu un izgudrojumu aizsardzību.

Jau tradicionāli Patentu valde ik rudeni organizē konkursu vispārīgā izglītoto skolu audzēkņiem “Radošais intelektuālis”, kam 2025. gadā tika mainīts norises formāts, organizējot hakatonu. Vispirms skolēni tika aicināti iesūtīt pieteikumus ar motivācijas vēstuli, kāpēc vēlas piedalīties hakatonā, no kuriem tika izvēlētas 10 komandas finālam jeb hakatona dienai. Kopumā tika saņemti 41 komandas pieteikumi no visas Latvijas. Hakatonā, kas notika 26. novembrī, komandām bija jāizstrādā risinājumi, kā tikt galā ar digitālo stresu, un pirmo vietu ieguva komanda “Vizuālā māksla” no Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas ar risinājumu “Laika zagļi” – galda spēles prototipu, kas palīdz jauniešiem apzināt digitālās vides ieradumus, atpazīt “nozagto” laiku un veidot veselīgākus ikdienas paradumus.

16. attēls

Gan seminārs tiesnešiem un tiesu sistēmas darbiniekiem, gan seminārs muitas un tiesībsargājošo iestāžu darbiniekiem 2025. gadā atzīmēja 10. gadadienu.

Sadarbība ar uzņēmējiem

Intelektuālā īpašuma tiesībām ir būtiska nozīme inovāciju attīstībā un uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanā. Tās nodrošina uzņēmējiem iespēju veidot stratēģiskas priekšrocības. Sakārtota intelektuālā īpašuma aizsardzība ir priekšnoteikums veiksmīgai komercializācijai un investoru piesaistei, jo tā sniedz pārliecību par uzņēmuma tehnoloģiju un zīmola vērtību.

Tieši sadarbība ar uzņēmējiem ir viens no vissvarīgākajiem faktoriem, kas ļauj inovācijām attīstīties no koncepta līdz komercializējamam produktam. Apzinoties intelektuālā īpašuma nozīmi uzņēmējdarbības izaugsmē, Patentu valde ir būtiski pastiprinājusi sadarbību ar uzņēmējiem, nozares organizācijām un inovāciju ekosistēmas partneriem. Šī sadarbība palīdz uzņēmumiem laikus identificēt aizsargājamus risinājumus, saprast tehnoloģiju pārneses un licencēšanas iespējas, kā arī mazināt juridiskos riskus, kas var ietekmēt komercializācijas procesus.

Īpaši nozīmīga intelektuālā īpašuma izpratne ir MVU un jaunuzņēmumiem, kuri bieži strādā ar ierobežotiem resursiem un kuru konkurētspējas pamatā ir unikāli risinājumi, tehnoloģijas vai zīmola identitāte. Šiem uzņēmumiem intelektuālais īpašums bieži ir viens no vērtīgākajiem aktīviem, un tā savlaicīga aizsardzība var būt izšķiroša, lai piesaistītu investorus, nodrošinātu eksporta iespējas un pasargātu sevi no konkurentu kopijām. Turklāt intelektuālā īpašuma stratēģija palīdz jaunuzņēmumiem strukturēt sadarbības modeļus ar partneriem un sagatavoties straujai izaugsmei.

Lai veicinātu uzņēmēju izpratni par intelektuālā īpašuma aizsardzības priekšrocībām, motivētu viņus reģistrēt savu radīto intelektuālo īpašumu, Patentu valde 2025. gadā gan iesaistījās trešo pušu organizētos pasākumos, gan arī pati organizēja sešus seminārus, kuru mērķauditorija bija uzņēmēji. Starp pasākumiem, kuros Patentu valde tika pārstāvēta, bija Nākotnes uzņēmēju forums, konference "Deep Tech Atelier", Amatnieku un mājražotāju kontaktbirža Jelgavā, Latvijas Drošības un aizsardzības industrijas sadarbības tīkla Inovāciju domnīcā.

EUIPO MVU fonda aktivitāte "Idejas stiprākam uzņēmumam"

Jau piekto gadu Latvijā tiek īstenota MVU fonda iniciatīva "Idejas stiprākam uzņēmumam", kas uzņēmumiem ar EK finansiālu atbalstu ļauj nostiprināt un aizsargāt savu intelektuālo īpašumu, kas ir būtiski, lai veicinātu radošumu, inovācijas un kopumā arī visas valsts ekonomisko attīstību. MVU fonds ir EK iniciatīva, ko īsteno EUIPO, bet Latvijā to administrē Patentu valde.

Latvijas MVU izpratnes par intelektuālo īpašumu palielināšanos apliecina fonda 2025. gada darbības rādītāji – kopumā tika saņemti 574 pieprasījumi no Latvijas MVU, kas ir 34% pieaugums attiecībā pret iepriekšējo gadu. Latvijas uzņēmumi 2025. gada ietvaros kopumā pieteicās 750 pakalpojumiem.

18.attēls

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2025. gadā Latvijā visaktīvāk tika pieprasīts atbalsts, lai reģistrētu preču zīmes un dizainparaugus – kopumā 391 pieprasījumi. Savukārt otrs pieprasītākais bija atbalsta mehānisms attiecībā uz intelektuālā īpašuma priekšizpēti pakalpojumiem jeb IP SCAN, ko izmantojuši 245 uzņēmumi. Finansiālu atbalstu izpēti veikšanai intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu gadījumā (IP SCAN Enforcement) pakalpojumu 2025. gadā pieprasījis 97 Latvijas MVU. Attiecībā uz finansiālu atbalstu patentu piešķiršanas procedūrai saņemti 17 pieprasījumi.

EUIPO Autentiskuma pilsētu tīkla aktivitātes

Patentu valde ar savām aktivitātēm cenšas aptvert lielāko daļu Latvijas reģionu, un viena no šādām ir EUIPO iniciatīva “Autentiskuma pilsētu tīkls”. Šo iniciatīvu Patentu valde Latvijā īsteno kopš 2023. gada, kad Autentiskuma pilsētu tīklam pievienojās vispirms Liepāja, bet pēc tam Daugavpils. Savukārt 2025. gada 22. oktobrī sadarbības memorandu par iesaistīšanos iniciatīvā ar Patentu valdi parakstīja Rīgas valstspilsēta.

Pirmā aktivitāte Rīgai kā Autentiskuma pilsētu tīkla dalībniecei notika jau pirms memoranda parakstīšanas – Patentu valde ar informatīvu stendu un aktivitātēm piedalījās Čiekurkalna attīstības biedrības organizētajā Tēva dienas pasākumā.

19.attēls

Arī turpmākajos gados ir plānotas interaktīvas un izglītojošas aktivitātes citās Rīgas apkaimēs, lekcijas uzņēmējiem un studentiem, u.c. aktivitātes.

Latvijas Intelektuālā Īpašuma apbalvojumi

Patentu valde 2024. gadā pieņēma lēmumu apvienot divus apbalvojumus “Gada preču zīme” un “Vizionārs” ar vienotu identitāti un nosaukumu “Intelektuālā Īpašuma apbalvojumi”. Pirmā apbalvojuma ceremonija saskaņā ar jauno koncepciju notika 2025. gada 8. aprīlī.

Visa gada laikā, Patentu valdes ekspertu komisijai izvērtējot 2025. gadā reģistrētās preču zīmes, 32 no tām tika virzītas otrajai kārtai, kur tās izvērtēja no Patentu valdes un ārējiem nozares ekspertiem veidota žūrijas komisija. Nominācijā “Gada preču zīme Latvijai” tika apbalvota basketbola kluba “Rīgas Zeļļi” figurālā preču zīme, savukārt nominācijā “Gada preču zīme Eiropas Savienībai” par labāko atzīta mūzikas grupa “Sudden Lights”. Savukārt sadarbībā ar Latvijas Sabiedrisko mediju portālu LSM tika organizēts sabiedrības balsojums, lai noskaidrotu, kura no 32 otrajai kārtai virzītajām preču zīmēm pēc sabiedrības domām ir labākā, uzmanību piesaistošākā. Balsojumā pārliecinošu pārsvaru ieguva kafijas zīmols “Tiny Giant”, kas reģistrējis Eiropas Savienības figurālo preču zīmi.

20.attēls

Jau otro reizi tika noteikts apbalvojuma “Vizionārs” laureāts. To noteica ekspertu žūrija, kuras sastāvā bija Patentu valdes pārstāvji un eksperti no LIAA, Rīgas Tehniskās universitātes un SIA “Aerones Engineering”. No kopumā 26 pieteiktiem pretendentiem augstāko žūrijas vērtējumu ieguva uzņēmums SIA “Light Guide Optics International”, kas ražo un eksportē produkciju no optiskās šķiedras.

Specializēta informācijas krājuma veidošana

Pārskata gadā Bibliotēka turpināja papildināt krājumu ar Latvijas un ārvalstu izdevumiem intelektuālā un rūpnieciskā īpašuma jomā. Bibliotēka 2025. gadā savu krājumu ir papildinājusi ar 88 jauniem izdevumiem, savukārt no krājuma izslēgti 699 žurnālu eksemplāri, kuriem ir beidzies glabāšanas termiņš.

Kopumā krājumā 2025. gada 31. decembrī bija 2 441 eksemplārs. Gada laikā intelektuālā īpašuma datubāzei "Rūpnieciskā un intelektuālā īpašuma aizsardzība" ir izveidoti 62 jauni ieraksti un kvalitātes uzlabošanas nolūkos rediģēti 466 ieraksti. Kopā datu bāzē gada beigās bija 17 630 ieraksti.

Sekojoš 2024. gadā veiktās Bibliotēkas akreditācijas ieteikumiem, 2025. gadā tika izstrādāta un ASSD reglamentā iekļauta atsevišķa sadaļa "Bibliotēkas uzdevumi".

Patentu valdei 2025. gada novembrī pārceļoties uz atjaunotajām telpām Citadeles ielā 6A, arī Bibliotēka ieguva atsevišķu telpu, kurā izvietot tās rīcībā esošo izdevumu krājumu. Ikviens sabiedrības loceklis, ierodoties Patentu valdē un uz vietas piesakot apmeklējumu, var saņemt Bibliotēkas izdevumus lasīšanai gan uz vietas, gan līdzņemšanai.

Personu pārstāvība

Uzņēmējiem, dizaineriem, izgudrotājiem un ikvienam interesentam ir iespēja vērsties pie profesionālā patentpilnvarnieka, kurš sniedz pakalpojumus rūpnieciskā īpašuma jomā un kārtro procedūras Patentu valdē. Profesionālo patentpilnvarnieku saraksts ir pieejams Patentu valdes tīmekļvietnē, sadaļā "**Patentpilnvarnieku saraksts**". Patentu valde uztur profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu un organizē profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmenus. Attiecīgi 2025. gadā eksāmenu kārtvoja septiņi pretendenti un pieci no viņiem saņēma profesionālo kvalifikāciju.

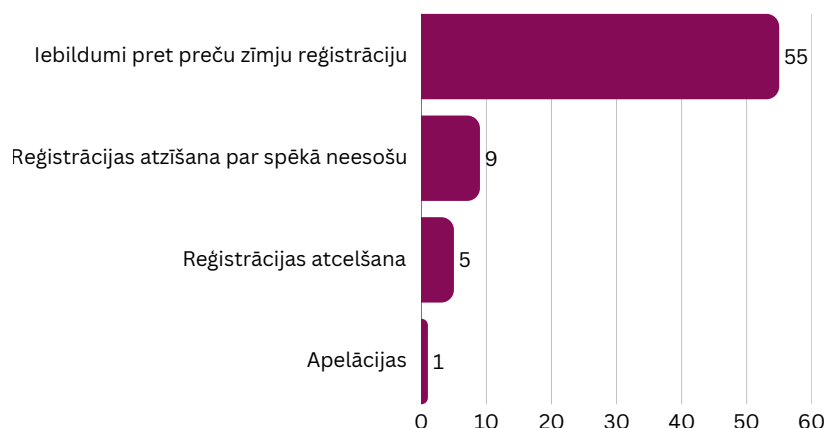
No 2026. gada 1. janvāra spēkā ir jauna kārtība, kas paredz, ka eksāmens tiek organizēts vienu reizi gadā – maijā, kā arī ir mainīta eksāmena norise, pievienojot tam trešo daļu – vispārīgo zināšanu pārbaude (tests) intelektuālā īpašuma jautājumos.

Profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā 2025. gadā izdarīti 76 ieraksti par grozījumu veikšanu un ir izsniegti trīs apliecinājumi par profesionālā patentpilnvarnieka profesionālās kvalifikācijas atzīšanu citās Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs.

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome

RĪAP 2025. gadā saņēma vienu apelācijas iesniegumu – par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes reģistrāciju. Saņemti 55 iebilduma iesniegumi – visi pret preču zīmju reģistrācijām, un 31 no tiem iesnieguši ES preču zīmju īpašnieki. 2025. gadā iebildumu procedūrā tika apstrīdēti 2,9% preču zīmju reģistrāciju (iepriekšējā gadā – 2,7%). Saņemti arī 9 preču zīmju reģistrācijas atzīšanas par spēkā neesošu iesniegumi (četrus no tiem iesnieguši ES preču zīmju īpašnieki) un 5 preču zīmju reģistrācijas atcelšanas iesniegumi.

RĪAP saņemto lietu veidi 2025. gadā

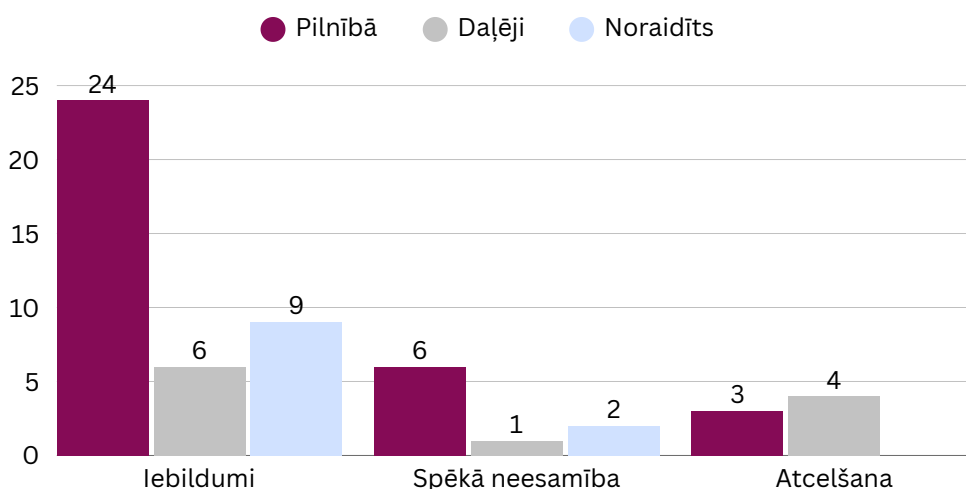

21. attēls

2025. gadā pēc būtības tika izskatīti 42 iebildumi pret preču zīmju reģistrācijām, no kuriem 24 tika apmierināti pilnībā, 6 – apmierināti daļēji, 9 – noraidīti, bet 3 gadījumos lietvedība izbeigta. 17 iebildumos lietvedība 2025. gadā izbeigta, nenonākot līdz lietas izskatīšanai pēc būtības. Izskatīti 9 preču zīmju reģistrācijas atzīšanas par spēkā neesošu iesniegumi, no kuriem 6 apmierināti pilnībā, 1 – daļēji, bet 2 noraidīti. Izskatīti arī 7 preču zīmju reģistrācijas atcelšanas iesniegumi, no kuriem 3 apmierināti, pilnībā atceļot attiecīgo preču zīmju reģistrācijas nelietošanas dēļ, bet 4 apmierināti daļēji, ierobežojot apstrīdēto zīmju preču sarakstus. Izskatīta viena apelācija par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes reģistrāciju, un tā noraidīta.

Lietās, kur strīds izšķirts pēc būtības, RĪAP 2025. gadā sagatavojusi 49 lēmumus.

RĪAP lēmumu rezultāti 2025. gadā

22. attēls

2.3. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Patentu valde īsteno Latvijas saistības, kas izriet no starptautiskajiem līgumiem rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā, un pārstāv valsti dažādās starptautiskajās organizācijās un pasākumos. Tā aktīvi attīsta sadarbību ar ārvalstu un starptautiskajām institūcijām, kā arī veicina darbinieku līdzdalību starptautiskos projektos, konferencēs un ekspertu darbā, nodrošinot Latvijas profesionālo zināšanu un pieredzes starptautisku apripi.

Turpinot stiprināt lomu starptautiskajā līmenī, Patentu valdes eksperti bija iesaistījušies 71 darba grupā un pastāvīgajās komisijās, tostarp Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbības formātos, kā arī WIPO, EPO un EUIPO. Tāpat turpinājās darbs pie divpusējo sadarbību stiprināšanas. 2025. gadā notika sadarbības un pieredzes apmaiņas tikšanās ar Spānijas, Ukrainas, Igaunijas, Ungārijas un Īrijas intelektuālā īpašuma iestāžu pārstāvjiem. Lai veicinātu zināšanu un pieredzes apmaiņu intelektuālā īpašuma jomā, Patentu valdes direktors Agris Batalauskis 19. septembrī parakstīja sadarbības memorandu starp Patentu valdi un Īrijas Intelektuālā īpašuma iestādi.

Divpusējā Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbība

23. un 24. oktobrī Viļņā notika ikgadējā Baltijas valstu intelektuālā īpašuma iestāžu sadarbības sanāksme, kuras laikā iestāžu pārstāvji apsprieda iniciatīvas un kopīgi īstenojamās aktivitātes, lai stiprinātu intelektuālā īpašuma sistēmu Baltijas reģionā un katrā valstī atsevišķi. Sanāksmes laikā tika parakstīts trīspusējais Baltijas valstu biroju sadarbības līgums.

23.attēls

2025. gada septembrī Patentu valdes direktors Agris Batalauskis Tallinā piedalījās Starptautiskās intelektuālā īpašuma aizsardzības asociācijas Baltijas konferencē, kurā nozares profesionāļi, politikas veidotāji un nozares līderi apsprieda aktuālākos intelektuālā īpašuma attīstības virzienus.

Tāpat pārskata gadā tika turpināta sadarbība ar Baltijas un Ziemeļvalstu intelektuālā īpašuma iestādēm, piedaloties ikgadējās sanāksmēs. Šīs tikšanās reizes nodrošina iespēju pārrunāt aktuālos jautājumus un identificēt nozīmīgās attīstības tendences reģionā. Vienlaikus sadarbība turpinās arī ikdienas darba procesos, kopīgi risinot ar nozari saistītus jautājumus un stiprinot institūciju savstarpējo informācijas apmaiņu.

Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācija

Patentu valde 2025. gadā turpināja īstenot dažādas WIPO līdzfinansētās aktivitātes. To aprakstu skatīt publiskā pārskata sadaļā “Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību”.

Par Patentu valdes produktīvo sadarbību ar WIPO liecina 2025. gada 7. – 8. aprīlī notikusī WIPO ģenerāldirektora Daren Tang vizīte Latvijā. Vizītes laikā D. Tang ar Patentu valdes direktoru parakstīja abpusējo saprašanās memorandu par alternatīvo strīdu izšķiršanu intelektuālā īpašuma jomā, tikās ar Ministru prezidenti Eviku Siliņu un tieslietu ministri Inesi Lībiņu-Egneri, Saeimas priekšsēdētāju Daigu Mieriņu kā arī apmeklēja Ekonomikas un Kultūras ministriju. Svarīga bija D. Tang klātbūtne arī Patentu valdes 105 gadu jubilejai veltītajā starptautiskajā konferencē, kur viņš piedalījās paneldiskusijā, kā arī pasniedza WIPO medaļu uzņēmumam “Sonarworks”.

24. attēls

2025. gada 8. – 17. jūlijā notika 58. WIPO Ģenerālā asambleja, kurā Patentu valdi pārstāvēja direktors Agris Batalauskis un direktora vietnieks, Administratīvā un finanšu departamenta direktors Ēriks Rēķis. A. Batalauskis tika ievēlēts WIPO Ģenerālās asamblejas vadītāja pirmā vietnieka amatā uz laiku no 2026. līdz 2027. gadam.

Patentu valdes direktors A. Batalauskis kā vienīgais Eiropas intelektuālā īpašuma institūciju pārstāvis tika uzaicināts uz WIPO augsta līmeņa diskusiju, kuras laikā tika prezentēts “Pathfinder” projekta ziņojums, kas apkopo atziņas par intelektuālā īpašuma nākotni un gaidāmajiem izaicinājumiem. Diskusiju atklāja un noslēdza WIPO ģenerāldirektors Daren Tang, kā arī tajā piedalījās īpaši aicināti eksperti – Čīles Farmaceutisko inovāciju kameras izpildviceprezidente Mariela Formas, *Manga Productions* Saūda Arābijas Karalistes izpilddirektors Dr. Essam Bukhary un WIPO ģenerāldirektora vietnieks Andrew Staines.

Sadarbībā ar WIPO Patentu valde rīkoja pirmo Baltijas mēroga nometni augstskolu studentiem. Par nometni plašāk lasāms sadaļā “Ieguldījums skolēnu un jauniešu izglītošanā”.

Eiropas Patentu iestāde

EPO ir viena no lielākajām intelektuālā īpašuma organizācijām, kuras sniegtais atbalsts ir būtisks Latvijas intelektuālā īpašuma sistēmas turpmākai attīstībai. Tāpēc 2025. gada 24. februārī tika noslēgts divpusējais sadarbības līgums starp EPO un Patentu valdi uz turpmākajiem trim gadiem. Savukārt 7. un 8. aprīlī EPO prezidents António Campinos ieradās divu dienu vizītē Rīgā. Tās laikā A. Campinos piedalījās Patentu valdes 105 gadu jubilejai veltītā starptautiskā konferencē, kā arī tikās ar Patentu valdes direktoru, tieslietu ministri, Ekonomikas ministrijas parlamentāro sekretāru un LIAA direktori. Tāpat A. Campinos pasniedza Latvijas Intelektuālā īpašuma apbalvojumu “Vizionārs”.

25.attēls

Jau 9 gadus Patentu valde sadarbībā ar EPO piedāvā ikvienam nacionālā patenta pieteicējam bez maksas iegūt EPO veiktu patentmeklējumu par izgudrojuma patentspēju. Ar projekta rezultātiem 2025. gadā informatīvajā ziņojumā “**Par turpmāko rīcību Latvijas nacionālo patentu kvalitātes uzlabošanas jomā**” tika iepazīstināts arī MK. Ziņojumā norādīts, ka Latvijas patenta pieteicēji labprāt izmanto iespēju iegūt bezmaksas EPO veiktu patentmeklējumu. Visaktīvākie ir Latvijas mazie un vidējie uzņēmumi, kuru pieteikumiem vairāk nekā 50% gadījumu tiek lūgts veikt patentmeklējumu, kas norāda uz uzņēmēju interesi noskaidrot radīto inovāciju potenciālu un tās aizsargāt. Patentmeklējuma iespēju labprāt izmanto arī privāti patenta pieteicēji (izgudrotāji), kā arī Latvijas augstskolas un zinātniskās institūcijas. Pēc veiktā patentmeklējuma rezultāta saņemšanas, starptautiskās patentēšanas procedūras tiek uzsāktas vidēji 56% gadījumu.

Pārskata gada laikā Patentu valdes pārstāvji piedalījās dažādās EPO organizētajās sanāksmēs un darba grupās, tādējādi nodrošinot savstarpēju informācijas un pieredzes apmaiņu. Patentu valdes direktors turpināja darbu EPO Administratīvajā padomē, kā arī Administratīvās padomes valdē, kurā tika ievēlēts 2024. gada 20. martā uz trīs gadu termiņu no 2024. gada 27.jūnija līdz 2027. gada 26. jūnijam.

Patentu valde aktīvi piedalījās EPO PATLIB aktivitātēs un stiprināja nacionālā tīkla attīstību. 2025. gadā PATLIB tīklam pievienojās Daugavpils Universitāte, savukārt Attīstības un starptautiskās sadarbības departamenta direktore Ilze Grava tika iecelta PATLIB Konsultatīvajā komitejā uz diviem gadiem.

Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs

Nozīmīgs sadarbības partneris sabiedrības izpratnes veicināšanā par intelektuālo īpašumu ir EUIPO, un arī 2025. gadā Patentu valde ar EUIPO atbalstu turpināja īstenot plašu aktivitāšu klāstu, kas nodrošināja sabiedrības izglītošanu par intelektuālo īpašumu, tā aizsardzību un viltojumu negatīvo ietekmi.

Aizvadītajā gadā Patentu valdes darbinieki aktīvi iesaistījās EUIPO izveidotajā sadarbības platformā “Virtuālās kopienas” (*Virtual Communities*). Tās mērķis ir pārveidot EUIPN no formāla sadarbības tīkla uz reālu profesionāļu kopienu, kas regulāri strādā pie kopīgiem intelektuālā īpašuma projektiem. Platforma darbību sāka 2025. gada februārī, un tajā no Patentu valdes ir iesaistījušies kopumā 12 eksperti.

10.–11. novembrī Patentu valdes direktors A.Batalauskis piedalījās EUIPO un EK ES Politikas laboratorijas organizētajā darbnīcā “Towards 2045 – Sketching future scenarios for the IP system in the EU”, kas norisinājās Briselē. Darbnīcas mērķis bija vairāku posmu diskusiju procesā izstrādāt iespējamās intelektuālā īpašuma sistēmas attīstības scenārijus līdz 2045. gadam, identificējot galvenos sistēmas dalībniekus, to mijiedarbību, galvenos virzītājspēkus un nenoteiktības, kā arī to ietekmi uz ES intelektuālā īpašuma politiku un iestāžu darbu.

Lai piedalītos Patentu valdes 105 gadu jubilejas pasākumos, Rīgā 7. – 8.aprīlī vizītē bija ieradies EUIPO izpilddirektors Joāo Negrão. Bez dalības starptautiskajā konferencē un Latvijas Intelektuālā īpašuma apbalvojumu ceremonijā, J. Negrão tikās ar tieslietu ministri Inesi Lībiņu-Egneri. Savukārt, tiekoties ar Latvijas amatniekiem, EUIPO izpilddirektors pārrunāja jautājumus, kas saistīti ar jauno ĢIN sistēmu amatniekiem un rūpniekiem, iepazīnās ar potenciālajiem Latvijas amatnieku ražojumiem, kas varētu pretendēt uz ĢIN statusu.

26. attēls

Novembrī Patentu valdes direktors A. Batalauskis un direktora vietnieks, Administratīvā un finanšu departamenta direktors Ē. Rēķis Alikantē tikās ar J.Negrão, izpilddirektora vietnieci Edyta Demby-Siwiek un citiem organizācijas ekspertiem, lai pārrunātu līdzšinējo sadarbību projektu un aktivitāšu īstenošanā, kā arī turpmākos sadarbības plānus. EUIPO pārstāvji tika iepazīstināti ar Patentu valdes aktualitātēm un ikdienas procesiem, iesaisti EUIPO stratēģiskā plāna 2030. gadam īstenošanā, kā arī ar savstarpējās sadarbības projektu īstenošanu.

Pārskata gada laikā norisinājās divas EUIPO tehniskās vizītes – pirmajā pusgadā un otrajā pusgadā, lai pārrunātu jau īstenotās un notiekošās aktivitātes, kā arī tuvākās nākotnes projektu ieceres. Šo vizīšu laikā EUIPO izteica atzinību par Patentu valdes aktīvo iesaisti “Virtuālo kopienu” darbā, kā arī dalību citos dažāda formāta EUIPO īstenotajos projektos un aktivitātēs.

Patentu valdes eksperti 2025. gadā turpināja aktīvi iesaistīties Observatorijas iniciatīvās, regulāri piedaloties darba grupu sanāksmēs un diskusijās, sniedzot datus par Latvijas situāciju un nodrošinot sabiedrības informēšanu par Observatorijas publicētajiem pētījumiem, apkopotajiem datiem. Patentu valde arī savā darbā izmanto Observatorijas sagatavotos resursus un atziņas, kas palīdz stiprināt iestādes profesionālo kapacitāti. Ar aktuālākajām publikācijām iespējams iepazīties Patentu valdes tīmekļvietnē.

Eiropas Komisija

Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departaments pārstāvēja Latviju EK Amatniecības un rūpniecības ražojumu ĢIN komitejā un Intelektuālā īpašuma ekspertu darba grupā ĢIN jomā. Strādājot darba grupā un komitejā, Patentu valdes eksperti sniedza komentārus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/2411 deleģējošo un īstenošanas aktu izstrādes gaitā.

Patentu departaments 2025. gadā aktīvi nodrošināja pārstāvību EK Intelektuālā īpašuma darba grupās patentu jomā, kurās turpinājās darbs pie PAS regulu pārstrādātajām versijām, kā arī jaunām regulām vienota PAS ieviešanai. Tika pabeigts darbs pie jaunas regulas par piespiedu licencēšanu krīzes pārvarēšanai, kura stājās spēkā 2026. gada janvārī.

Ar starptautisku konferenci 2025. gada jūnijā noslēdzās OECD un EK Strukturālo reformu atbalsta Ģenerāldirekcijas (DG REFORM) finansētais Tehniskā atbalsta instrumenta projekts “Efektīvākas tirgus uzraudzības un intelektuālā īpašuma sistēmas uzlabošana Latvijā”. Konferences laikā OECD informēja par projekta laikā paveikto intelektuālā īpašuma sistēmā Latvijā un sniedza rekomendācijas tās pilnveidošanai. Izvērtējot intelektuālā īpašuma sistēmu, OECD ir definējusi desmit jomas, kurās ir nepieciešami uzlabojumi, tostarp inovāciju savienošana ar intelektuālo īpašumu, komercializācija, intelektuālā īpašuma pārkāpumu novēršana, operacionālā kapacitāte, intelektuālā īpašuma jomas profesionāļu kompetenču pilnveidošana.

Projekta ietvaros tika izstrādāta arī tiesnešu apmācību programma, kas tiek īstenota Tieslietu akadēmijā. 2025. gada 28. novembrī TM tika iesniegts ziņojums “Par Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirekcijas Tehniskā atbalsta instrumenta projekta Nr.23LV12 rezultātiem”.

2.4. KVALITĀTES UN RISKU VADĪBA

Patentu valdes KVS kopš 2018. gada ir sertificēta kā atbilstoša starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām. 2025. gada augustā notika Patentu valdes kvalitātes vadības sistēmas ārējais uzraudzības audits. Auditā neatbilstības netika konstatētas un vadības sistēma tika atzīta par efektīvu un atbilstošu starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām.

Patentu valdē līdztekus KVS tiek īstenota arī risku vadība, kas koncentrējas uz risku apzināšanu un samazināšanu līdz pieņemamam līmenim, kā arī potenciālo iespēju izmantošanu un labas pārvaldības principu ievērošanas veicināšanu, tādējādi nodrošinot Patentu valdes izvirzīto mērķu sasniegšanu. Risku vadība ir būtiska, jo tā palīdz ne tikai identificēt un mazināt potenciālos draudus, bet arī izmantot iespējas, kas var veicināt iestādes izaugsmi un attīstību. Efektīva risku vadība nodrošina stabilitāti, uzticamību un ilgtspējīgu darbību, kas ir pamats veiksmīgai un atbildīgai pārvaldībai.

3. Personāls

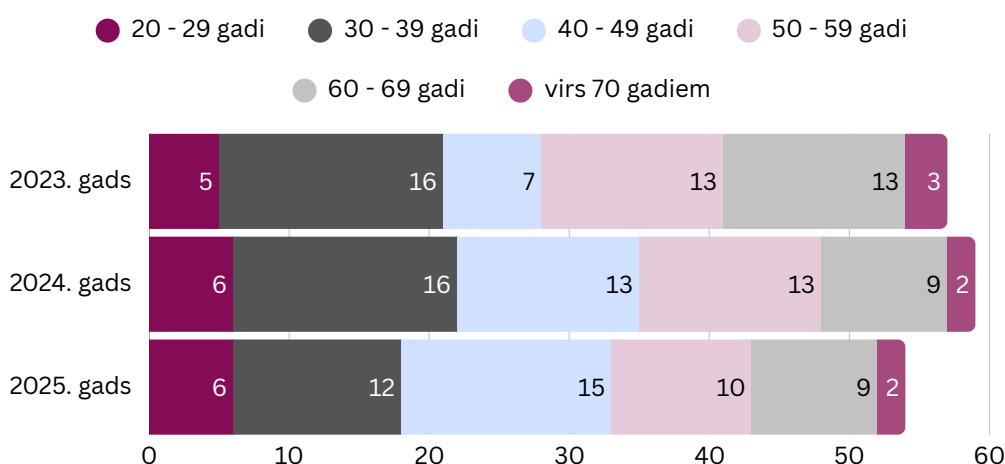
2025. gadā Patentu valdē bija 62 amata vietas. 2025. gada 31. decembrī faktiskais nodarbināto skaits iestādē bija 54. Gada laikā darba tiesiskās attiecības iestādē pārtrauca 12 nodarbinātie, bet darbu uzsāka seši jauni darbinieki. Darbinieku mainība bija 21,2%.

Darbinieku mainībai Patentu valdē 2025. gadā bija vairāki iemesli:

- darbinieku aiziešana pēc personiskās iniciatīvas – 5,31%
- darba attiecību izbeigšana pārbaudes laikā – 3,54%
- darbinieku skaita samazināšana, tai skaitā darba optimizācijas ietvaros – 12,39% (darbinieku tiesisko attiecību izbeigšana, tai skaitā amatu likvidācija strukturālu izmaiņu rezultātā).

No visiem nodarbinātajiem 91% bija sievietes un 9% – vīrieši. Nodarbināto vidējais vecums – 46,35 gadi. Pārskata gadā 11% no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 20 līdz 29 gadiem, 22% – vecumā no 30 līdz 39 gadiem, 28% bija nodarbinātie, kas sasnieguši vecumu no 40 līdz 49 gadiem, 18% bija vecumā no 50 līdz 59 gadiem, 17% bija vecuma grupā no 60 līdz 69 gadiem, bet vismazākais nodarbināto īpatsvars – 4% – bija vecāki par 70 gadiem.

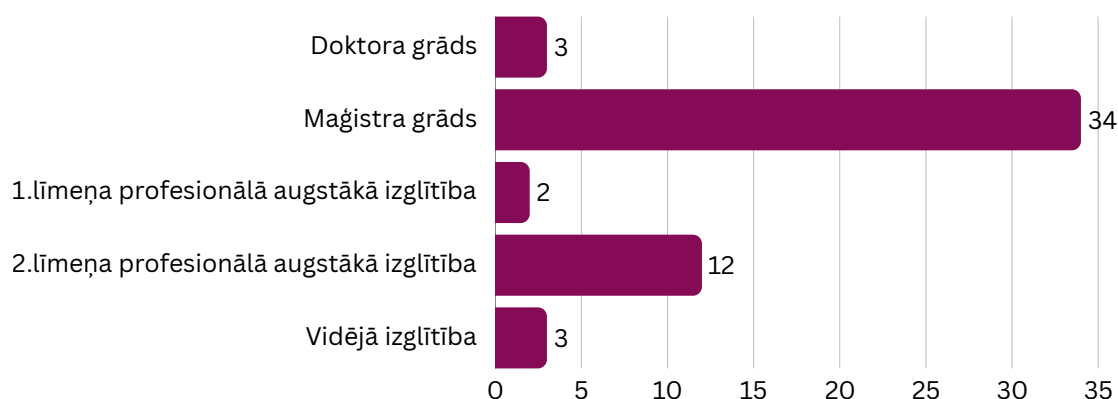
Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām 2023. - 2025. gads (gada beigās)

27. attēls

Iestādes darbību nodrošina izglītots, profesionāls un kompetents personāls, no kura lielākā daļa ir ar augstāko izglītību, tai skaitā 34 nodarbinātajiem ir iegūts maģistra grāds, bet 3 – doktora grāds.

Nodarbināto iegūtā izglītība

28. attēls

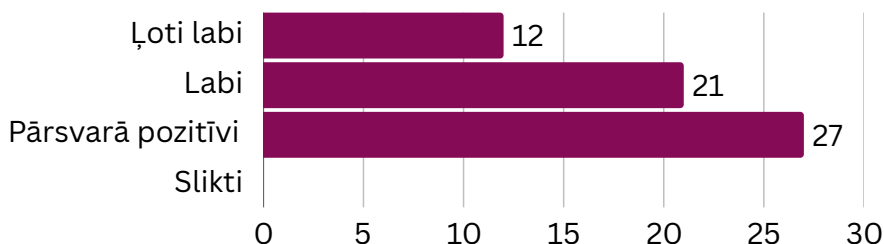
2025. gadā četrām Patentu valdes darbiniecēm tika pasniegti Tieslietu ministrijas apbalvojumi par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas tiesību sistēmas attīstības veicināšanā.

Patentu valdes darbinieki regulāri izmanto EUIPO, EPO, WIPO un Valsts administrācijas skolas piedāvātās apmācību iespējas savu prasmju un zināšanu pilnveidošanai. 2025. gada decembrī notika EUIPO nodrošinātas mediācijas apmācības desmit Patentu valdes darbiniekiem par mediācijas procesa būtību, metodēm, diskusijām un praktiskajiem uzdevumiem, sniedzot dalībniekiem gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskus rīkus strīdu risināšanai. Apmācību noslēgumā visi iesaistītie darbinieki ieguva starptautiski atzītu sertifikātu, kas apliecina viņu prasmes nodrošināt EUIPO piedāvāto mediāciju intelektuālā īpašuma jomā.

Patentu valde ik gadu noskaidro nodarbināto viedokli par iestādē īstenotajām pārmaiņām, darba apstākļiem, savstarpējo komunikāciju un sadarbību. 2025. gada aptaujā viedokli pauda 38 darbinieki.

Lielākā daļa respondentu darbu Patentu valdē vērtējuši pozitīvi (12 – ļoti labi, 21 – labi), kā arī pārsvarā pozitīvi (27 pozitīvi vērtējumi) novērtētakomunikācija starp Patentu valdes vadību un nodarbinātajiem. Turklāt 37 respondenti atbildējuši apstiprinoši uz jautājumu, vai ieteiktu saviem draugiem Patentu valdi kā labu darba vietu.

Nodarbināto sniegtais vērtējums par darbu Patentu valdē

29.attēls

4. Komunikācija ar sabiedrību

Lai veicinātu izpratni par intelektuālā īpašuma nozīmīgumu un tā aizsardzības priekšrocībām, Patentu valdes uzdevums ir īstenot sabiedrības informēšanas aktivitātes dažādos formātos – preses konferenču, semināru, apmācību rīkošana, pretviltojumu kampaņa un konkursi skolēniem, dalība trešo pušu organizētajos pasākumos (nacionāla un starptautiska mēroga izstādes, pārstāvība apbalvojumu žūrijā) un citas aktivitātes. Par komunikācijas īstenošanu ar sabiedrību Patentu valdē ir atbildīgs Attīstības un starptautiskās sadarbības departaments, atsevišķām aktivitātēm piesaistot arī citu struktūrvienību pārstāvjus. Komunikācija ar noteiktajām mērķa grupām tiek īstenota saskaņā ar Patentu valdes Komunikācijas stratēģiju 2024.-2026. gadam un Ārējās komunikācijas plānu 2025. gadam. Iknedēļas ārējās komunikācijas aktivitātes tiek plānotas tiešsaistes platformā *Trello*.

Patentu valdes tīmekļvietnē gada laikā publicētas 142 ziņas latviešu valodā un 66 ziņas angļu valodā, nodrošinot aktuālu saturu gan vietējai, gan starptautiskajai auditorijai. Notikumu sadaļā atspoguļots 81 notikums, savukārt kopējais unikālo tīmekļvietnes apmeklējumu skaits sasniedza 571 342 (2024. gadā – 583 527). Visvairāk apmeklētās sadaļas Patentu valdes tīmekļvietnē 2025. gadā bija:

- Sākumlapa – 90 306 unikālo apmeklējumu
- Preču zīmju datubāzes – 80 563 unikālo apmeklējumu
- Datubāzes – 20 528 unikālo apmeklējumu
- Preču zīmes – 12 193 unikālo apmeklējumu
- Kas ir intelektuālais īpašums – 18 181 unikālo apmeklējumu

Detalizēta informācija par Patentu valdes īstenotajām ārējās komunikācijas aktivitātēm lasāma sadaļā [“Izpratnes veicināšana par intelektuālā īpašuma aizsardzību”](#).

4.1. KOMUNIKĀCIJA MEDIJOS

Lai sekmētu sabiedrības informētību, Patentu valde turpināja darbu ar tradicionālajiem medijiem (radio, TV, žurnāli un laikraksti, tiešsaistes mediji). 2025. gadā medijos kopumā fiksētas 285 publikācijas, tostarp 229 tiešsaistes medijos, 21 radio sižets, 8 TV sižeti, 11 reģionālajos medijos un 6 publikācijas nacionālajos laikrakstos un žurnālos. Šī aktivitāte atspoguļo pastāvīgu interesi par intelektuālā īpašuma jautājumiem un iestādes darbu.

30.attēls

Patentu valdes tēmas pārskata gadā tradicionālajos medijos saglabāja stabilu interesi, lai gan dažādās mediju kategorijās vērojamas atšķirīgas tendences. Visstraujāko kāpumu turpināja uzrādīt tiešsaistes mediji, kuros 2025. gadā publicēti 229 raksti, kas ir būtiski vairāk nekā iepriekšējos gados (2023. gadā – 139 publikācijas, 2024. gadā – 147). Šis pieaugums apliecina nemainīgi augstu sabiedrības interesi par intelektuālā īpašuma aktualitātēm digitālajā vidē, īpaši par pētījumu rezultātiem, statistiku un viltojumu problemātiku.

Reģionālajos medijos 2025. gadā publicēti 11 materiāli, kas ir līdzīgi iepriekšējo gadu rādītājiem (12 publikācijas 2023. gadā un 15 – 2024. gadā), saglabājot nemainīgu reģionālo mediju interesi par vietējām iniciatīvām un izglītojošiem pasākumiem. Tikmēr nacionālajos laikrakstos un žurnālos kopā fiksētas 6 publikācijas. Radio medijos aktivitāte 2025. gadā pieauga līdz 21 sižetam, salīdzinot ar 14 sižetiem 2023. gadā un 17 sižetiem 2024. gadā, kas norāda uz augošu pieprasījumu pēc skaidrojumiem un tematiskiem komentāriem audio formātā.

Sociālie mediji ir kļuvuši par vienu no būtiskākajiem ārējās komunikācijas instrumentiem, jo tie nodrošina ātru informācijas apriti, iespēju sasniegt plašu auditoriju īsā laikā un veicina tiešu dialogu ar sabiedrību. Tie kalpo ne tikai kā ziņu kanāls, bet arī kā platforma, kurā iespējams veidot izpratni par intelektuālā īpašuma jautājumiem, stiprināt iestādes atpazīstamību un reaģēt uz sabiedrības aktuālajām vajadzībām.

Sociālajos medijos Patentu valde 2025. gadā saglabāja stabilu izaugsmi. Sekotāju skaits gada nogalē sasniedza:

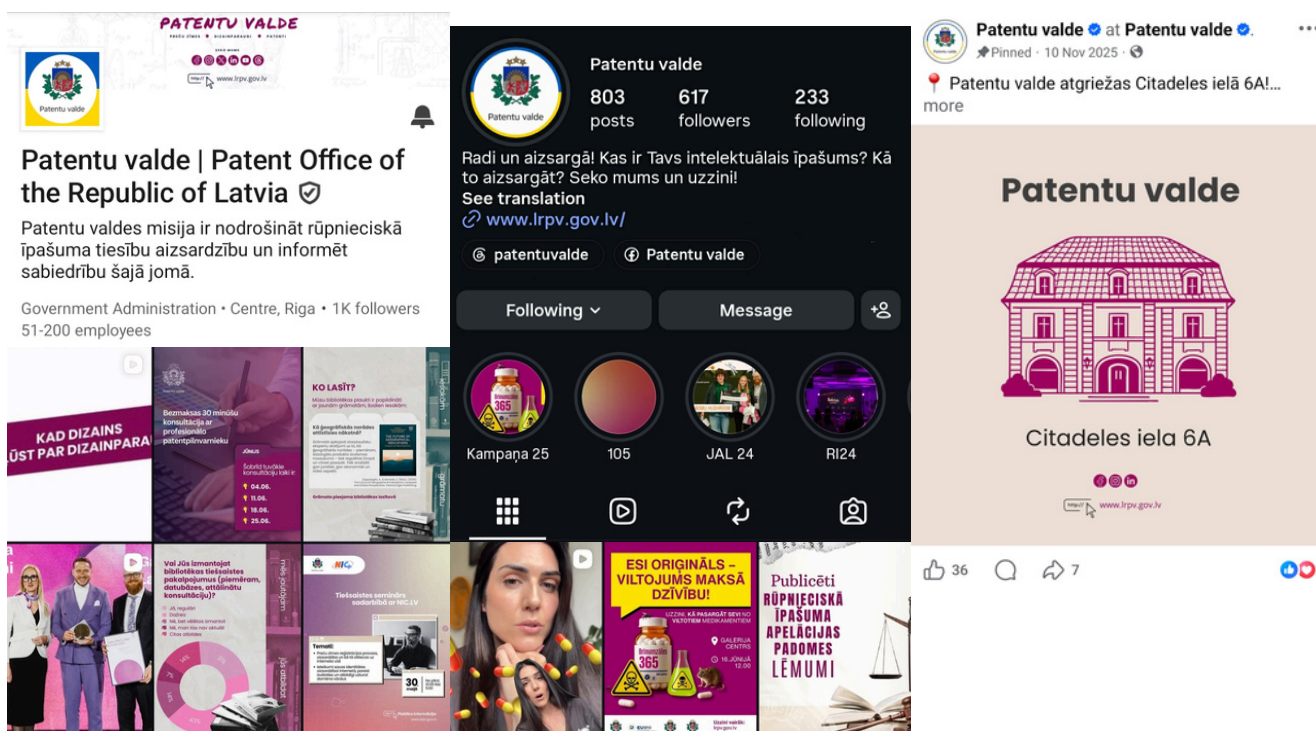
Instagram: 606 sekotāji (2024: 496)
Facebook: 2 079 sekotāji (2024: 1 966)
X (Twitter): 1 721 sekotājs (2024: 1 739)
LinkedIn: 885 sekotāji (2024: 750)
Threads: 100 sekotāji (2024: 94)
Youtube: 204 abonementi (2024: 182)

Visās platformās vērojams pieaugums, kas apliecina Patentu valdes īstenotās ārējās komunikācijas efektivitāti.

Pārskata gadā sociālajos medijos regulāri publicēta informācija par jaunākajiem pētījumiem un aktualitātēm intelektuālā īpašuma jomā, notikumiem un izglītojošs saturs. Patentu valde 2025. gadā izmantoja sešas sociālo mediju platformas – X, Facebook, LinkedIn, YouTube, Instagram un Threads – nodrošinot informācijas pieejamību un operatīvu reakciju uz aktuālajiem jautājumiem.

Patentu valdes ārējā komunikācija balstās uz konsekveci, skaidrību un radošumu, tās mērķis ir padarīt intelektuālo īpašumu pieejamu, saistošu un nozīmīgu ikvienam. Saskaņā ar Ārējās komunikācijas plānu katrai ārējās komunikācijas platformai ir definēts noteikts komunikācijas stils, lai pēc iespējas efektīvāk uzrunātu noteiktās mērķauditorijas. Iestādes ārējās komunikācijas aktivitātes balstās uz trīs galvenajiem aspektiem: vienota un konsekventa komunikācijas valoda, konsekventa krāsu izmantošana, kā arī vienots vizuālās komunikācijas stils.

Vienlaikus, izvērtējot sociālo mediju kanālu efektivitāti un atbilstību iestādes komunikācijas stratēģijai, 2025. gada nogalē pieņemts lēmums no 2026. gada pārtraukt komunikācijas īstenošanu X un Threads platformās, koncentrējot resursus uz efektīvākajiem un auditorijai sasniedzamākajiem kanāliem.

31. attēls

5. 2026. gadā plānotie pasākumi

Patentu valde 2026. gadā turpinās darbu atbilstoši nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem, īstenojot tos plānotā finansējuma ietvaros, kā arī saskaņā ar apstiprināto Stratēģiju, TM un Patentu valdes darba plāniem.

2026. gadā tiks izstrādāta jauna Patentu valdes darbības stratēģija turpmākajiem gadiem, un saskaņā ar stratēģiju – Komunikācijas stratēģija turpmākajiem gadiem.

Starptautiskajā jomā tiks turpināta Patentu valdes lomas stiprināšana starptautiskajā līmenī, tostarp organizējot starptautiska līmeņa sanāksmes ar nacionālajiem birojiem.

Klientu apkalpošanas jomā tiks sākts darbs pie ārpusstiesas scenāriju izstrādes intelektuālā īpašuma jomā, tiks izveidota darba grupu mediācijas jautājumos.

Darbinieku pārvaldības un attīstības jomā tiks mērķtiecīgi stiprināta darbinieku piesaiste un lojalitāte darba vietai, turpinot jau iesāktās iniciatīvas ilgtspējīgas, drošas un atbalstošas darba vides veidošanā. Tiks pilnveidota iestādes kultūra, kurā darbinieki jūtas sadzirdēti, novērtēti un iesaistīti, vienlaikus paplašinot līdzdalības iespējas un stiprinot atgriezeniskās saites mehānismus.

32. attēls

Īpaša uzmanība tiks veltīta iekšējās informācijas aprites uzlabošanai, padarot to vēl strukturētāku, savlaicīgāku un lietotājiem draudzīgāku. Tiks pilnveidoti iekšējās komunikācijas kanāli un rīki, lai nodrošinātu efektīvu informācijas pieejamību un veicinātu savstarpējo sadarbību starp struktūrvienībām.

Papildus jau īstenotajām aktivitātēm tiks konsekventi turpināta darbinieku profesionālās kompetences attīstība. Esošajai apmācību sistēmai tiks pievienoti jauni risinājumi un mācību formāti, stiprinot gan iekšējo zināšanu pārnesi, gan sadarbību ar ārējiem ekspertiem un lektoriem. Tas ļaus mērķtiecīgi pilnveidot darbinieku prasmes, reaģēt uz nozares attīstības tendencēm un sekmēt iestādes ilgtermiņa mērķu sasniegšanu.

TM 2026. gada darba plāna uzdevums:

- tiks sagatavoti grozījumi MK 2015. gada 15. decembra noteikumos Nr. 720 "Patentu valdes nolikums";
- sagatavot ziņojumu "Par turpmāko rīcību Latvijas nacionālo patentu kvalitātes uzlabošanas jomā".

Plānotās izmaiņas normatīvajos dokumentos:

- tiks sagatavoti grozījumi MK 2015. gada 15. decembra noteikumos Nr. 720 "Patentu valdes nolikums";
- turpināsies darbs pie Dizainparaugu likuma grozījumu izstrādes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/2823 par dizainparaugu tiesisko aizsardzību;
- tiks sagatavoti grozījumi Patentu valdes maksas pakalpojumu cenrādī, precizējot esošos maksas apmērus un nosakot prioritārās mērķa grupas;
- tiks turpināts darbs pie MK noteikumu "Par valsts zinātnisko institūciju zinātības, tehnoloģiju, izgudrojumu un augu šķirņu komercializāciju, ieguldījumu novērtēšanu, riska toleranci un atlīdzību noteikšanu" izstrādes, kur aktīvi ir iesaistījusies arī Patentu valde.

Plānotās izmaiņas Patentu valdes iekšējos noteikumos

Lai pilnveidotu iestādes darba procesus un sniegto pakalpojumu kvalitāti, 2026. gadā turpināsies aktīvs darbs pie vadlīniju sagatavošanas un iekšējo normatīvo aktu izmaiņām.

Patentu valdes Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju sistēmu un e-pakalpojumu uzlabojumi:

- tiks pārskatīti un izstrādāti Patentu valdes pakalpojumu apraksti;
- tiks uzsākta pakalpojumiem un pakalpojumu pārvaldībai nepieciešamo spēju un resursu pilnveide atbilstoši individuālajiem pilnveides plāniem;
- tiks izstrādātas e-formas, izmantojot e-formu konstruktoru VIRSIS, Patentu valdes pakalpojumiem, lai tie atbilstu Vienotās digitālās vārtejas tvērumam un būtu pieejami elektroniskā formā;
- tiks pabeigta informācijas sistēmu migrācija uz VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" infrastruktūru vienotā pakalpojuma centra ietvaros;
- tiks uzsākta nozīmīga Patentu administrēšanas informācijas sistēmas attīstība, paredzot jaunas informācijas sistēmas izstrādi turpmākajos trīs gados, nodrošinot Patentu valdes pakalpojumu kvalitāti un nepārtrauktību;

- notiks darbs pie Patentu valdes esošo biznesa sistēmu integrācijas risinājumu salāgošanas ar grāmatvedības uzskaites sistēmu saistībā ar iestādes grāmatvedības uzskaites integrēšanu Valsts kases Vienotā pakalpojuma centra centralizētā finanšu grāmatvedības un personāla lietvedības risinājumā;
- tiks īstenota EUIPO Lietotāju portāla projekta ieviešana;
- tiks izvērtēta un uzsākta *eMadrid* vides ieviešana preču zīmes starptautiskās reģistrācijas pieteikumu nosūtīšanai WIPO;
- tiks uzsākta EUIPO *Front Office* 3.0 versijas projekta ieviešana, paredzot jaunas platformas izstrādi divu gadu laikā;
- tiks organizētas Patentu valdes darbinieku apmācības mākslīgā intelekta izmantošanā pilotprojekta ietvaros ar EUIPO – *AI Driver's licence*;
- tiks uzstādīts analītikas rīks PV pārvaldībā esošiem interneta resursiem – Publiskai datu bāzei, Patentu valdes iekšlapai, kā arī Patentu valdes tīmekļvietnei;
- tiks optimizēti Patentu valdes pārvaldībā esošie interneta resursi, slēdzot – tīmekļvietni *viltotarealitate.lv*, pārvietojot informāciju uz Patentu valdes tīmekļvietni.

Kvalitātes vadība: uzturēt un pilnveidot KVS atbilstoši standarta ISO 9001:2015 prasībām.

Sabiedrības izglītošana un izpratnes veicināšana par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību:

- stiprināt sadarbību ar TTO/PATLIB tīklu, lai veicinātu inovāciju un radošo industriju attīstību, stiprinot saikni starp dizainu, pētniecību un uzņēmējdarbību;
- organizēt sadarbības un koordinācijas darba grupas par intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu darbu;
- organizēt Latvijas Intelektuālā īpašuma apbalvojumu – “Gada preču zīme” un “Vizionārs” pasniegšanas ceremoniju;
- nodrošināt mācības intelektuālā īpašuma profesionāļiem;
- organizēt apbalvojuma “Gada preču zīme” iekšējās komisiju darbu un sabiedrības informēšanu par ceturkšņu pretendentiem;
- nodrošināt Eiropas autentiskuma pilsētu tīkla “Authenticities” aktivitātes;
- organizēt konkursu vispārizglītojošo, profesionālo un speciālo izglītības iestāžu skolēniem;
- veicināt efektīvu savstarpējo informācijas apmaiņu un stiprināt sadarbību ar partneriem intelektuālā īpašuma un citās saistītajās jomās.
- piedalīties sadarbības organizāciju un iestāžu rīkotajos pasākumos izpratnes veicināšanai par intelektuālā īpašuma aizsardzību.

PĀRSKATĀ IZMANTOTO PUBLICITĀTES MATERIĀLU AUTORI:

- Edijs Andersons
- EPO
- EUIPO
- Gints Ivuškāns
- JAL
- Kristaps Hercs
- LaIPa
- Latvijas Dizaina centrs
- Lauris Aizupietis
- LIAA
- Lietuvas Intelektuālā īpašuma iestāde
- Patentu valde
- TM
- WIPO

Patentu valde
Citadeles iela 6A, Rīga, LV-1010
Tālrunis: 67 099 600
E-pasts: pasts@lrpv.gov.lv
www.lrpv.gov.lv